

Naročnina
Dnevna izdaja
za državo SHS
mesečno 20 Din
polletno 120 Din
celoletno 240 Din
za inozemstvo
mesečno 35 Din
nedeljska izdaja
celoletno v Jugos-
laviji 60 Din, za
inozemstvo 100 D

SLOVENE

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III
Za prejemke se ne vračajo, nefrankirana
pisma se ne sprejemajo. Uredništvo
telefon št. 2030, upravnštvo št. 2326

Političen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6 - Čekovni
račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349
za inzerate, Sarajevski št. 7563, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Cene oglasov
Istolp. peti-vrata
maloglasni po 50
in 2 D, večji oglaš
nad 45 mm višine
po 2 D 50, veliki
po 3 in 4 Din, v
uredniškem delu
vračica po 10 D
g. Pri večjem q
naročilu popust
Izide ob 4 zjutraj
razen ponedeljka
in dneva po prezniku

Popravljen krivica.

Ko je dr. Žerjav paševal v ministrstvu za socialno politiko in Ribnikar v istem resoru na Bleiweisovi cesti v Ljubljani, smo dobili zakon o zavarovanju delavcev, ki je na en mah pograbil milijone, ki so jih nahranili slovenski podjetniki in delavci v bolniških blagajnah, in ves ta denar vrgel v Zagreb. Tam so ti pred, med in po vojni nabrali veliki zneski, ubogemu slovenskemu delavcu za najhujše ure — za bolezen in nesrečo — namenjeni, služili »Slavenski banki« in vsem drugim interesom, samo našim ne.

Iz tega denarja si je Zagreb postavil najlepšo palačo, kar jih premore, s temi milijoni sta se na Hrvaškem zgradili dve zdravilišči za tuberkulozne. Ni nevoščljivost, ki nam sili te konstatacije kot očitke v pero, le argumentirati hočemo, da je SUZOR pri vsem svojem ravnanju Slovenijo tretiral kot pastorko, ki nikoli ni dobila tega, kar je zavarovanju dala. Ta pristranost je zadnji čas segla tako daleč, da je SUZOR (Središnji ured za osiguranje radnika) ljubljanskemu okrožnemu uradu dal navodilo, da v slovensko zdravilišče na Golniku ne sme oddajati nobenih svojih bolnikov, dokler Brestovec in Klenovnik na Hrvaškem nista napolnjena.

To je ena stran tatarske ureditve bolniškega zavarovanja. Tu se kaže najznačilnejša poteza vse notranje politike SDS, da namreč spravlja pri vsaki priložnosti Slovenijo ob nje-no premoženje, na beraško palico.

Za izvršilce in upravitelje svoje monstru-ozne ustanove si je SDS postavila izključno svoje ljudi in svoje prijatelje socialiste. Tudi v tem oziru je torej SDS ostala sebi zvesta, pustila na stran vse druge ozire in se dala voditi po najčistejšem partizanstvu. Med osmi-mi zastopniki delodajalcev v začasnem ravnateljstvu je bilo sedem pristaev SDS in en sam naš somišljenik, med osmimi delojemalci pa sami socialisti, narodni socialisti in de-mokrati razen enega našega. Še ta dva naša zastopnika pa so že v prvem poslovnem letu izločili, tako da je bila največja delavska or-ganizacija in največji del podjetnikov, ki vzdr-žujejo zavarovanje, prav brez vsakega zastop-stva do letošnjega februarja, ko je dr. Gosar na izpraznjeni mesti imenoval Antona Rojino in Antona Marinčka.

Tačasna uprava SDS v zvezi s socialisti bi morala izvesti volitve. Ker pa so gospodje vedeli, da bi jih volitve odnesle z vodstva OUZD, so »časno« upravljali kar naprej že pet let.

Ko je letos spomladi prišel v ministrstvo za socialno politiko dr. Gosar, je seveda bol-niškemu zavarovanju kot enemu najvažnejše-mu socialno-političnim problemom posvetil vso pozornost. Izdelal je obširen načrt reorgani-zacije uprave vsega zavarovanja, za katero so se izjavile vse Delavske zbornice v državi in vse prizadete korporacije v Sloveniji. V upra-vi sami tedaj ni hotel ničesar izpreminjati, ampak je posrbel, da je s finančnim zako-nom dobil potrebno pooblastilo za svoj načrt.

Sedaj je dr. Gosar pristopil tudi k izva-ljanju. Poročilo iz Beograda nam javlja, da je odstavljena vsa uprava OUZD in postavljena nova. Zakaj to? Pred vsem hoče dr. Gosar imeti v vodstvu OUZD ljudi, ki mu ne bodo padali v hrbet, kakor se je to godilo doslej. Gori smo omenili, da so spomladi prav vsi prizadeti krogi v Sloveniji brez razlike in iz-jeme odobraval dr. Gosarjevo organizacijo. Preko poletja in zadnje čase pa smo brali v »Jutru« in drugod že najostreje napade raz-nih demokratskih eksponentov proti načrtu. Te napade so pisali tisti ljudje, ki so spomladi načrt odobraval in imajo živ interes, da bi se načrt udeležil. Le strankarska centralistična načela in slepa borba proti klerikalnemu mi-nistru jim narekuje te zahrbtnje napade. Upra-va ljubljanskega OUZD mora biti v rokah sa-mih odločnih pristaev osamosvojitve sloven-skega bolniškega zavarovanja. To je prva za-hteva SLS in dr. Gosarja. Mislimo, da smo s tem načelom le znova dokazali, da smo ostali svojemu narodu in programu zvesti in trdno upamo, da ni Slovenca, ki bi ne odobral tega stališča.

Istočasno je seveda dr. Gosar tudi popra-vil krivico, ki jo je po zaslugi SDS trpel naš delavec in delodajalec, ko je bil štiri leta brez zastopstva. Dr. Gosar je daleč od tega, da bi ravnal tako kot SDS. Med 16 zastopniki jih je pustil še vedno 6 nasprotnikom: tri med de-lavci in tri med delodajalci. Večina ostalih deset zastopnikov pa gre našim delavcem in podjetnikom. Da imamo med podjetniki veči-no, o tem menda tudi »Jutro« ne dvomi več,

Staroslovenski misal dotiskan.

KONFERENCA KATOLISKEGA EPISKOPATA V ZAGREBU. — MATERIJALNE ZAH-TEVE KATOLISKE CERKVE IN DUHOVNIKOV. — VERSKI POUK V STROKOVNIH ŠOLAH.

Priprava za avharistični kongres v državi.

č Zagreb, 19. okt. (Izv.) O konferenci ka-toliškega episkopata SHS, ki je bila danes končana, so izdali sledeči komuniké: Kato-liški episkopat kraljevine SHS je imel svojo redno letno konferenco, ki je trajala od 11. do 18. oktobra. Konferenci je predsedoval zagrebški nadškof g. dr. Bauer, zapisnik pa je vodil msgr. kanonik dr. Anton Sla-mić. Konferenca je poslala brzojavni pozdrav papežu in kralju Aleksandru ter je prejela na ti udanostni brzojavki tudi odgovor. Pred-sednik je najprej poročal o vlogah, ki so prišle na predsedništvo konference, nato pa so prišla vrazpravo tekoča vprašanja. Posebno pažnjo je konferenca posvetila

katoliški akciji.

Na podlagi zaključkov škofovske konference 1926. leta se je razpravljalo tudi o reviziji pravil Katoliške narodne zveze. Konferenca je iz-delala končnoveljavno redakcijo pravil in po-slovnika Katol. narodne zveze ter pravila za škofijske zveze. Pravila in poslovnik pridejo v kratkem v tisk in bodo razposlana vsem in-teresenom. Nato se je razpravljalo o dru-štvi, ki se lahko včlanijo v katoliški akciji. Sklenjeno je bilo, da lahko pristopijo kot člani vsa društva, ki hočejo delovati v smislu katoliških načel. Vsa društva, ki hočejo vstopiti v Katoliško narodno zvezo, morajo biti nepolitična. S tem pa seveda ni rečeno, da bi se laiki in duhovniki, ki delujejo v zvezi, ne smeli izven zveze politično organizirati v strankah, ki ne nasprotujejo načelom Kato-liške narodne zveze.

Radi agrarne reforme v naši državi je trpela cerkev veliko škodo. Imenovan je bil odbor, ki bi naj v tej zadevi ščitil interese cerkve. Dalje ugotavlja škofovska konferen-ca, da žive

katoliški duhovniki vseh obredov v veliki bedi in je na ministrtvo ver poslala vlogo, v ka-teri se zavzema za vse zahteve, ki jih je že lani postavila. Ker je prišla iz Beograda vest, da se namerava zmanjšati budžetna postavka za katoliško cerkev, zahteva škofovska kon-ferenca od merodajnih činiteljev, da naj se prispevki ne zmanjšajo, temveč uredi v smi-slu škofovskih zahtev.

Konferenca z veseljem jemlje na znanje dejstvo, da je stari

staroslovenski transskribiran misal dotiskan.

Dr. Weiss, ki si je stekel največ zaslug za redakcijo misala, je imenovan za častnega ka-nonika. Tudi hrvaški obrednik je v delu, na-kar pride na vrsto priročna izdaja tega ob-rednika.

Konferenca je nadalje vložila na razne merodajne činitelje vloge, in sicer a) Mini-strstvu za socialno politiko v zadevi ukinitve verskega pouka na zavodu za gluhoneme v Zagrebu; b) Ministrstvu za kmetijstvo in vode zahtevo, da se uvede v nižjih razredih kme-tijskih šol zopet verski pouk; c) Ministrstvu prosvete zahtevo, da se v 7. in 8. razredu srednjih šol zopet uvede obvezne verouk. d) Zahteva, da smejo cerkveni organi nadzi-rati verski pouk v državnih šolah. e) Mini-strstvu za trgovino in industrijo, v kateri se zahteva, da se na trgovskih akademijah uvede obvezne propovedi, v nižjih razredih pa obvezen verski pouk.

Konferenca je imenovala odbor, ki naj pripravi vse potrebno za

evharistični kongres v naši državi.

Episkopat je sklenil, da bo podpiral cirilo-metodijsko idejo ter proslavo materinskega dne. Končno so prišle na dnevni red še vse spomenice, ki so prišle tekom zadnje po-slovne dobe.

Verifikacija končana.

GLEDE DVEH MANDATOV JE SKUPŠČINA ODREDILA ANKETO. — MILOŠ VUKIČEVIČ JE PREMLAD. — KREMŽAR PRIDE V SKUPŠČINO MESTO DR. KOROŠCA, KI JE OBRDŽAL ŠTAJERSKI MANDAT.

r Belgrad, 19. okt. (Izv.) Verifikacijska debata na današnji seji je bila mnogo bolj burna kakor včeraj. Govorniki, ki so nasto-pali, so bili izredno ostri in prišlo je do bur-nih spopadov med opozicijskimi in vladnimi poslanci. Posebno burna je bila popoldanska skupščinska seja, ko so govorili poslanci iz Bosne. Na dopoldanski seji so se pred pre-hodom na dnevni red prečitali dopisi tistih poslancev, ki so bili izvoljeni v več okrajih, glede mandatov, ki jih nameravajo obdržati. Predsednik Jugoslov. kluba dr. Anton Ko-rošec javlja, da obdrži štajerski mandat ter daje ostavko na mandat v ljubljansko - novo-meskem okrožju; na to mesto je poklican po-slanec Franc Kremžar. Med ostalimi, večkrat izvoljenimi poslanci je obdržal Maksimović sremski mandat, Davidović je podal ostavko na belgrajski, Pribičević na banjaluški, Vu-kičević na skopljski, banjaluški mandat itd. Kot prvi govornik je nastopil zemljoradnik Tupanjanin, ki je razpravljal o vlad-nem terorju v Bosni in je navajal kot dokaz svoj slučaj, ko so ga bolnega gnali v ječo. Navajal je še druge strahote. Nato pa je dobil besedo Svetozar Pribičević.

Spuštal se je v razmotrivanje o kvalifi-kaciji predsednika vlade, ki ga smatra za ne-sposobnega ter mu očita zlasti njegovo agi-

da imamo večino članov delavcev, to pa kaže statistika.

SLS noče vračati zob za zob, dasi so si nasprotniki s svojimi metodami tudi to zaslu-žili. V složenem sodelovanju z vsemi zastopniki hočemo slovenskemu delavcu rešiti ustanovo, ki mora služiti le njemu in izvelječ zavarova-nje iz poloma. Milijonov, ki so izginiili v kon-kurni masi »Slavenske banke« in v provizij-skih računih zagrebških židov, ni mogoče več rešiti, mogoče pa je delavski denar zavaro-vati, da ne bo nikdar več sredstvo za ugonab-ljanje socialnega zavarovanja v Sloveniji.

Le tisti, ki samosvojega zavarovanja v Sloveniji nočejo, naj se nas boje.

tacijo s kraljevim imenom, ki da jo je zagrešil z onim pismom, ki ga je poslal kralju in mu razpuštil program sedanje vlade. Pravi razlog razpušitve skupščine je bil ta, da bi se iz-vršilo čiščenje v radikalni stranki. Pribičević se zavzema za koaliciojo demokratskih strank in omenja, da se da le na ta način rešiti pa-rlamentarizem. Cel Pribičevićev govor je bil izrazito političnega značaj in je posebno z ozirom na današnje stanje napravil zelo slab vtis. Ni dvoma, da si je Pribičević s tem svoje šanse le poslabšal.

Nato sta govorila poslanca Uniša Ra-čič in dr. Šutej. Popoldne pa je govoril poslanec Kukanovič, ki je ostro napadal radikale v Bosni. Njemu je odgovarjal posl. Živkovič, ki mu je opozicija hotela pre-prečiti besedo, češ, da je izvoljen na nepravil-nen način. Očital je proglas zemljoradnikov, v katerem obljubljajo, da bodo ukinjeni dav-ki, vojska, žandarmerija in slične stvari. Ci-tanje proglasa je vzbudilo splošno pozornost, zlasti z ozirom na znano dejstvo, da se v zemljoradniški stranki nahajajo elementi, ki jih vodijo boljševiska načela.

Nato je nastopil poslanec Ivan Urek, ki je s svojim nastopom dokazal, da so zdrav-niška sprječevala, o katerih so govorili v od-dvojnem mišljenju Jugoslov. kluba, točna. Po njegovem govoru je dobil besedo radičevcev dr. Smoljan.

Po govoru dr. Smoljana je predsed-nik stavil na glasovanje poročilo večine veri-fikacijskega odbora, glasom katerega se man-dati poslancev Živkoviča v bihačkem okrožju in mandat Milutina Popoviča v sarajevskem okrožju ne verificirata, dokler anketa, sestavljena iz poslancev na podlagi proporcionalnega volivnega reda, ne pregle-da, kako so se volitve vršile, in poročilo ve-čine, s katerim se mandat poslancev Miloša Vukičevića ne verificira, ker še nima trideset let in se pokliče na njegovo mesto njegov namestnik. Narodna skupščina je so-glasno sprejela poročilo, nakar je predsednik

K občinskim volitvam v Češkoslovaški. Češkoslovaški min. predsednik agrarec Švehla

odredil odmor, tekom katerega so poslanci podpisovali prisego. Po odmoru so vsi po-slanci prisegli, nakar je predsednik vlade pre-čital kraljevi ukaz glede zaključitve izredne-ga zasedanja skupščine in otvoritve rednega zasedanja skupščine, ki je določeno za jutri ob 9 dopoldne. Čitanje kraljevega ukaza so vsi poslanci poslušali stoje in so ob čitanju kra-ljevega imena priredili kraljevemu domu ži-vahne ovacije.

Boj za predsedstvo narodne skupščine.

r Belgrad, 19. okt. (Izv.) Na današnji seji demokratske zajednice je kot prvi govoril Voja Veljković, ki je odločno zastopal stališ-šče, da morajo demokratski ministri prej do-seči izvršitev zahtev, ki so jih v zmislu spo-razuma dolžni demokratskemu klubu in šele potem bi se moglo govoriti o volitvi radikalne-ga predsednika narodne skupščine. Nato sta govorila še poslanec Grol in Pera Mar-ković, nakar je tudi Ljuba Davidović izrazil svoje mnenje, da bi bilo dobro, če de-mokratski klub postavi svojega kandidata. Marinković je v odgovor navajal, da je vprašanje predsedništva narodne skupščine bilo rešeno že v sporazumu med njim in Veljo Vukičevićem in da se zato ne more o tem debatirati. V nasprotnem slučaju pretj kriza vlade. Nato je Andrija Radović predlagal, da se sprejme kandidatura dr. Ninka Perića. Glasovanja ni bilo, pač pa so poslanci klicali: »Sprejeto, sprejeto.« Z ozirom na vse to se smatra, da na jutrišnji seji niso izključenz presenečenja.

Anglija naj z orožjem ne tekmuje z Ameriko.

v London, 19. okt. (Izv.) Liberalna stran-ka objavlja manifest, v katerem se priznava k aktivni politiki Društva narodov in ugotav-lja, da mora popolno onemogočenje vojne biti merodajno načelo zunanje politike vsake dr-žave ter da je potrebna takojšnja in obsežna razorožitev. Stranka zahteva, da Anglija pod-piše splošno pogodbo o razsodiščih, ki do-loča, da se morajo vsi konflikti predložiti razsodišču v Haagu. Dalje naj se Anglija iz-javi za pripravljenost skleniti splošne in po-sebe razsodiščne pogodbe. Angleško oborože-vanje, ki je že sedaj daleč prekoračilo po-trebo po političnem položaju, naj se zmanjša in opusti idejo tekmovanja z Ameriko.

ORIGINALNA DEMONSTRACIJA.

v London, 19. oktobra. (Izv.) Dne 8. no-vembra bo v ta namen, da parlament, ki se tedaj sestane, dobi pojem o bednem stanju rudarjev na Škotskem in severni Angliji, na-stopilo 1000 rudarjev s pohodom v London. K temu jih je pripravil voditelj komunistič-nih strokovnih zvez Coob. Poskusili bodo z delegacijami zainteresirati za svoj težki po-ložaj stranke poslanske zbornice, ministrske-ga predsednika, ministra za narodno zdrav-stvo in finančnega ministra.

PILSUDSKI SE IGRA S PARLAMENTOM

v Varšava, 19. oktobra. (Izv.) Predsednik poljske republike je danes zopet z odredbo proglasil za zaključeno izredno zasedanje pa-rlamenta, ki je bilo prejšnji mesec odgodeno do 20. oktobra. Poslanec in senatorjem se bo dala kvečjemu prilika, da v rednem za-sedanju dovolijo po vladi predlagane kredite, ne da bi se razpravljalo o onih inicijativnih predlogih, ki so jih staviili poslanci sami.

Sedivji:

Zunanja in notranja politika Litve.

Z Albanijo se ne more dičiti samo Balkan. Tudi evropski sever ima državo, kjer se more obdržati vlada proti nevolji ljudstva samo s tujim denarjem in s tujo pomočjo. Je to Litva.

Politični položaj Litve je že dalj časa zelo napet, posebno pa od revolucije ob Novem letu. Seveda ni treba poudarjati, da ta revolucija ni spočeta v Litvi, kakor so tudi albanske in neštele grške revolucije samo rojene in v krvi krščene na domačih tleh. Med revolucijami na severu in jugu pa je vendar razlika. Severnjaki bolj počasi mislijo, boljše premišlijo, pri tem pa mirno računajo in mnogo naračunajo, a po orožju se seže na severu šele takrat, ko je uspeh zagotovljen. Zato so revolucije na severu redkeje in dražje, a tudi borba proti vladam, ki so dete revolucije, je težja kot na jugu. Vse to velja posebno za Litvo.

Tudi v Litvi je skoraj ves parlament proti vladi. Med 75 poslancev so proti Waldemarsovi vladi nar. socialistična (20 posl.), soc. demokratska (15 posl.), kršč. demokratska (14 posl.) in poljedelska stranka (11 posl.), torej 60 poslancev ali štiri petinska večina. Nezadovoljstva je kriva predvsem zunanja politika sedanje vlade.

Litva ima slavno zgodovino, ki zelo vpliva na litevski narod. Litevska preteklost je tesno zvezana z usodo beloruskega, poljskega in ruskega naroda. Litevski narod se zaveda, da so ga rešili narodne smrti Slovani. S pomočjo bolje izobražene beloruskega naroda je ustanovil litvske države Mindove (1237—1263) uredil svojo državo in jo obvaroval pred napadi litvanskega viteškega reda in Tatarov. Belorusi so tudi pozneje prelivali kri za Litvo, Poljska pa ji je pomagala v borbi proti nevarnemu in bojovitemu nemškemu viteškemu redu in Tatarom. Odkar se je l. 1569. Litva združila s Poljsko, je preteklo čisto mnogo poljske krvi samo za Litvece. Kakor vse krščanske stranke je tudi litvska krščanska demokratska stranka tesno zvezana s svojim narodom in z njegovo preteklostjo. Zato se kršč. demokratska stranka bori proti temu, da bi bila Litva slepo orodje kake tuje velesile. Po njeni, edino dobri in pravilni zamisli se naj Litva ne eksponira za nobeno tujo državo, temveč naj živi v dobrih odnosih ne samo z Anglijo in Nemčijo, temveč tudi z Rusijo in Poljsko. Litva je še iz predvojne dobe, ko je bila sestavni del Rusije, v gospodarskem oziru tako ozko navezana na njo, da je brez stikov z boljševiško sovjetsko državo gospodarski napredek Litve nemogoč. Isto velja za njene odnose k Poljski. Seveda bo prej treba rešiti vprašanje Vilne.

Dočim hoče kršč. demokratska stranka vreči Waldemarasa na miren način z dovoljenimi sredstvi, mislijo nar. socialisti in soc. demokrati s pomočjo Sovjetske zveze državo napraviti revolucijo. Ker je odpor proti vplivu zapadnih velesil zelo velik, gospodarsko stanje pa vedno slabše, upajo na uspeh.

Morda bi Waldemaras popuščal, toda on je odvisen od generalov Dowkanta in Plehovičusa, ki sta izrazita germanofila. Ker sta videla, da je tudi vojska čim dalje bolj nezadovoljna z Waldemarasom, zato skušata obdržati Waldemarasa s spremembo ustave. Toda noben narod ne izprememi rad hitro ustave, ki jo je sam sprejel. Za izpremembo ustave je potrebna revolucija s krvjo ali revolucija v mišljenju. Posebno tako reakcionarne ustave, kakor jo predlaga Waldemarasov načrt, narod ne sprejme mirno. Zakaj večina pravice se odvzema po tem načrtu parlamentu in se izročajo vladi in predsedniku republike, a število poslancev se skrči na 35; zasedanje parlamenta traja na leto samo največ šest mesecev.

Da bi ustvaril predpogoje za spremembo ustave, je predsednik z zaprtjem poljskih šol vzne-miril poljsko javnost in poljsko vlado. To je vplivalo tudi na Litvece zlasti od tedaj, ko je poljska vlada odgovorila z nasilji. Ko je bila vsa Litva razburjena, ni vzbudilo mnogo pozornosti, ko je Waldemaras naenkrat dal zapreti pet vodilnih soc. demokratskih poslancev. Ko pa se bo ljudstvo umirilo radi litvsko-poljskega spora, pa bo ta zadeva že zastarela in izgubila privlačno silo, tako da ljudstvo ne bo hotelo radi tega počenjati nevarnih korakov. Waldemaras misli, da je sedaj ugoden čas, da prestraši kršč. demokratsko stranko. Radi tega je dal policijsko pregledati vse njene prostore.

Ce pa se Waldemaras ne posreči sprememba ustave, bo imel za razburjeno množico takoj mastno kost v uspehih litvsko-poljskega spora. Zakaj že zdaj lahko Waldemaras beleži uspehe.

Vendar pa se zdi, da bo Waldemaras nazadnje moral popustiti in se izmiriti s kršč. demokratsko stranko, ki mu je najbolj nevarna. To bi bilo v korist ne samo Litvi, temveč vsem slovanskim narodom. Bistri kršč. demokratski politik Stulginski se že tega zaveda, ko je preko glavnega strankinega dnevnika »Rytas« začel zbirati okrog kršč. demokratske stranke vse stranke, ki res hočejo narodno dobro.

v Pariz, 19. okt. (Izv.) Jutri ob 11 dopoldne pride v Pariz egiptovski kralj Fuad. Na kolodvoru ga bosta sprejela predsednik republike in zunanji minister, na kar se bo peljal v slavnostnem sprevodu na Quai d'Orsay, kjer bo stanoval za čas svojega bivanja v Parizu.

v Bukarešti, 19. okt. (Izv.) Romunski zunanji minister Titulescu se je danes vrnil iz San Rema. Novinarjem je izjavil, da bo članom regentskega sveta in vladi poročal ter potem v narodni skupščini imel daljši ekspozice o zunanji položaju in o vprašanju madjarskih optantov.

Novo ravnateljstvo v OUZD v Ljubljani.

v Belgrad, 19. okt. (Izv.) Minister za socialno politiko dr. Andrej Gosar je razpustil ravnateljstvo OUZD v Ljubljani. V novo ravnateljstvo so imenovani sledeči člani: 1. zastopniki delodajalcev: Anton Rojina, mizarški mojster v Ljubljani; Ivan Ogrin, zidarški mojster v Ljubljani; Vinko Resman, lesni trgovec v Radovljici; Jernej Ložar, krojaški mojster v Ljubljani; Miloš Hohnjec, kipar v Celju; dr. Adolf Golia, tajnik Zveze industrijcev v Ljubljani; Fran Ravnikar, tesarski mojster v Ljubljani, ter Franc Kavčič, gostilničar v Ljubljani.

— 2. Zastopniki delojemalcev: Anton Marinko, uradnik Delavske zbornice v Ljubljani; Srečko Zumer, strojni stavec v Ljubljani; Andrej Semenčič, strojni nadpreglednik v Mariboru; Miha Krek, urednik v Ljubljani; Melhior Cobal, ravnatelj Konsumnega društva v Zagorju ob Savi; Ivan Gajšek, strokovni tajnik v Ljubljani; Dragoslav Kosem, strojni stavec v Ljubljani, ter Josip Ošlak, tiskarniški faktor v Mariboru. — Istotako je imenovano novo nadzorstvo OUZD.

Zopet: Pijani svinjski pastirji.

ORDINAREN NAPAD MUSSOLINIJEVEGA GLASILA NA JUGOSLOVANSKI TISK. — KER TUJINA PRAVILNO PRESOJA ITALIJANSKO ROVARJENJE, JE PRI FAŠISTIHOGENJ V STREHI.

v Milan, 19. okt. (Izv.) »Popolo d'Italia«, Mussolinijev organ, piše: »Italijanski listi niso pripisovali nobenega pomena prostaškim napadom belgrajskih listov v zadnjih dneh proti Italiji o priliki umora Cena bega v Pragi. Italijanski listi smatrajo za brezpomembno polemizirati s srbskimi listi, ki, če diskutirajo o mednarodni politiki, delajo to tako kakor pijani pastirji. Odveč je torej smatrati srbski tisk za resen, ker nikjer na svetu ni novinarjev, ki bi bili vredni večjega zaničevanja, kakor so belgrajski. Umor Cena bega, albanskega diplomata, je Srbiji prizadejal nad vse hudo bolečino in nekateri listi pišejo tako, kakor da bi šlo za narodno žalovanje. Kdo je umoril Cena bega? Albanec. Kaj ima Italija pri tem? Absolutno ničesar. Primitivna pamet Srbov, ki so navajeni na krvavo tlačenje, pa smatra, da je Italija oborožila roke albanskega zavrtnega morilca. Italija nima takih navad, kakor se kažejo v krvavi zgodovini neke sosedne države, kjer je prelomljena beseda, dana vladarju in umor kralja marsikateremu narodnemu junaku pripomogla do svetniškega sijaja. Vendar pa niso srbski žurnalisti oni, ki zaslužijo danes našo pozornost, temveč glavni urednik »Vossische Zeitung« v Berlinu g. Georg Bernhard,

protifašist, ki je v svojem članku »Manjšine« prevzel zase obtožbe srbskih listov in Italijo pozval na odgovornost radi umora v Pragi. G. Bernhard je kritikal fašistični režim ter nam na vse načine dokazal svojo absolutno antipatijo, na kar živzhamo. Toda on je nesramen lažnjivec in nevreden žurnalist, če formulira tako težke obtožbe proti državi, ki je z njegovo državo v prijateljskih odnosih, ne da bi podal kakakega dokaza za svoje trditve. Če bi g. Bernhard bil nemiren prevratnež in Nemec za 20%, bi si ne upal pasti tako nizko in kršiti meje žurnalistične poštenosti. V Italiji se nihče ne briga za g. Bernharda in za njegove stupidne, bedaste, protifašistične članke in se tudi nihče ne bo za to interesiral. Tudi obžalujemo, da moramo to tokrat storiti, oni pa, ki se za to interesirajo, bodo želeli, da javno mnenje v Nemčiji samo obsodi postopanje G. Bernharda. Previsoko čislanje imamo za nemški narod, da ne bi verjeli, da bo to sam odkrito obsodil.« (Gerg Bernhard, glavni urednik »Vossische Zeitung« v Berlinu, je ob priliki praškega atentata napisal v svojem listu članek, kjer ugotavlja, da ni nobenega dvoma, da je glavni krivec — Italija. Op. ur.)

Nova odkritja o praškem atentatu.

SKRIVNOSTNA BRZOJAVKA IZ BELGRADA. — DUNAJSKI ALBANSKI POSLANIK SARATI OBDOLEN, DA JE NAROČIL UMOR. — TRUPLO PREPELJEJO V DOMAČ KRAJ V JUŽNO SRBIJO.

v Praga, 19. okt. (Izv.) »Narodni Listy« objavljajo danes faksimile brzojavke, ki jo je iz Belgrada poslal 6 dni pred atentatom brat umorjenega poslanika Zaiti in v kateri Zaiti svari svojega brata ter ga obvešča o potovanju atentatorja v Prago. Brzojavka je bila oddana 8. oktobra na dan, ko je morilec Bebi odpotoval iz Belgrada, ob 8.28 zjutraj ter je prispela v Prago ob 23.10. Cena beg pa svara ni uvaževal. Cena beg je imel tri brate: Acana, ki je albanski poslanec, Rada, ki je častnik telesne straže predsednika republike, in Zaiti, ki je dijak v Belgradu. Truplo Cena bega so danes položili na oder v Napoleonovi dvorani Wilsonovega kolodvora ter je dovoljen splošen pristop. Truplo bodo prepeljali v domači kraj v južno Srbijo v petek. O pogrebu dosedaj še ni dispozicij; pričakuje se prihod albanskega poslanika iz Bukarešte, ki bo po nalogu albanske vlade dal potrebna naročila. Še le potem se bo določil dan pogreba.

v Praga, 19. okt. (Izv.) »Češke Slovo«, glavni organ Benešove stranke napada albanskega poslanika na Dunaju Saratija, ki se sedaj nahaja v Pragi, da v svojih izjavah v listih očitno hoče zabrisati sledove umora. List pravi: »Postavljati atentatorja Bebijski kot pristaša italofilske albanske emigracije je nesmiselno, ker more spriti italijanske orientacije sedanje albanskega režima biti albanska emigracija samo jugoslovansko orientirana. In ta bi gotovo ne bivala v Rimu in ne bi imela nobenega interesa na umoru. Čuje se, da je Bebi v času svojega bivanja na Dunaju obiskal tamošnjega albanskega poslanika Saratija. Ta je kot poslanik na Dunaju in tudi sicer zadosti poznan. V ostalem je čudno, da sta bili praška in dunajska policija obveščeni o pripravah, pa nista ukrenili zadostnih varnostnih odredb.« »Večerni Listy« naravnost dolžijo Saratija, da je Bebijski naročil umor po-

slanika. V zasliševanju Bebijski se je baje doglano, da je dobil informacije od nekega albanskega študenta, ki je že od poletja bival v Pragi. Ta informator pa menda nikakor ne pripada organizaciji »Konare«, temveč neki italofilski organizaciji.

v Dunaj, 19. okt. (Izv.) O albanski politični situaciji smo prejeli sporočilo, podpisano od bivšega ministrskega predsednika Hasenbeg Prištine: Iz časniških poročil posnemamo, da sta Stila in Sarati, tajnik albanskega poslaništva v Belgradu oz. albanski konzul na Dunaju dala v Pragi listom izjave, da je praški atentat začetek obupne aktivnosti albanskih emigrantov, ki bodo vršili teroristične akte proti reprezentantom albanske vlade v inozemstvu. Temu nasproti izjavljamo v imenu albanskih političnih emigrantov: 1. Naše delovanje proti sedanjemu režimu v Albaniji, katerega smatramo škodljivemu in ponižujočemu za našo državo, je bilo vselej in bo vedno delovanje propagande za pojasnilo albanske javnosti in inozemstva, ter nima nič skupnega s terorističnimi metodami. Nasprotno, teroristične metode so temelj notranje politike sedanjega režima v Albaniji, kar zadosti dokazujejo sodbe sodišč v Tirani in v Lecce, in ta sistem je glavni vzrok za prepad med Ahmed beg Zogom in nami. 2. Atentator je, kakor sam priznava in izhaja iz poročil listov, odpotoval v Albanijo s trdnim namenom umoriti Cena bega, ga je iskal v Belgradu in ker ga tam ni našel, odpotoval v Prago. 3. Atentator je v Belgradu govoril z albanskimi emigranti in celo s tajnikom poslaništva Stilo ter z bratom Cena bega, ne da bi bil dal kaj spoznati, kaj namerava. Na Dunaju pa sploh ni obiskal nobenih tukajšnjih emigrantov ali jih samo videl. Albanska politična emigracija torej odločno in kategorično odklanja domneve agentov Ahmed beg Zogu.

ozemlju stavke. Vsi potniki, ki prihajajo iz Španije, opisujejo položaj kot silno napet.

v Halle, 19. okt. (Izv.) Obseg stavke se je danes še bolj povečal. V rudnikih se nikjer več ne dela razen onih delavcev, ki opravljajo zasilna dela in ki jih je vodstvo stavke za to izbralo. Za potek stavke je odločilen boj za rudniško skupino Golpa, ki daje premog samo za veliko električno centralo Tschornowitz, da se zavaruje za Berlin in večk del srednje Nemčije električni tok. Tam opravlja samo 60 mož zasilna dela. Vodstvo stavke izjavlja, da bo tudi teh 60 mož opustilo delo, če bodo iz Češkega pripeljali pomožno delavstvo.

v Pariz, 19. okt. (Izv.) Ministrski svet je sklenil, da ga novemu rusnemu poslaniku v Parizu Dogalevskemu agremam.

„Samouprava“ o Radičevem govoru v skupščini.

»Samouprava« z dne 19. oktobra na uvodnem mestu komentira govor Stjepana Radiča v skupščini. Ugotavlja, da ima Radičev govor kot načelnika druge največje politične stranke mnogo večji pomen nego ostalih govornikov opozicije. Nezmislne odnosno kriminalne aluzije glede Italije in Dalmacije je treba pri Radiču enostavno prezreti. Kar se tiče očitkov glede volivnega terorja, ima ravno Radič najmanj pravice in razloga govoriti o njem; ako bi bil g. Radič vodil volitve, bi bil izšel Radič decimiran iz njih. Pomembna pa je bila Radičeva izjava, da želi sodelovati v široki koncentraciji z Radikalno stranko. To izjavo naj bi vzeli na znanje demokrati, ki sanjajo o tem, da bi mogli z Radičevim pomočjo radikalno stranko izriniti z njenega sedanjega mesta in sami prevzeti vodstvo v državni politiki. »Kar se pa tiče nas radikalov« — nadaljuje »Samouprava« — »samo že prej vedeli, da bi bil g. Radič voljan sodelovati z radikalno stranko. Težava je pa v tem, ker radikalni po izkušnjah, ki so jih imeli osebno z g. St. Radičem, nima jo volje ne razpoloženja, da bi preko takega načelnika sodelovali z najmočnejšo hrvatsko skupino. V tem je tragika radičevcev, ki jo sami morda ne pojmiyo jasno. Sam g. Radič je rekel v svojem govoru, da se čudi, kako je mogel nekdo reči, da s St. Radičem nihče ne more delati. Ako se g. Radič temu v resnici čudi, potem je to še ena nova njegova iluzija, od katere se bo moral ozdraviti, ako mu je to sploh mogoče. S tem in takim Stjepanom Radičem, pa naj podaja v parlamentu kakršnekoli izjave, izjave, ki jih je vedno pripravljen demantirati na paradoksen način — s tem in takim Radičem ni nade, da bi mogla katerakoli resna politična skupina računati na kako plodno, osredotočeno delo. Mi vsaj nismo v tej iluziji.«

Odmev komitaških zarot v Sobranju.

v Sofija, 19. okt. (Izv.) V sobranju se je danes nadaljevala debata o razglasitvi obsednega stanja v okrajih Petrič in Custendil. Radikal Anadrev je obtoževal vlado, da je bila napram Jugoslaviji preveč popustljiva, ker bi lahko dokazala svojo dobro voljo z ojačenjem obmejnih garnizij in s povečano pozornostjo upravnih oblasti. Radikali zahtevajo aktivnejšo zunanjo politiko posebno glede varstva manjšin. Priznanje bolgarske manjšine po Jugoslaviji bi moralo biti conditio sine qua non za jugoslovansko - bolgarski sporazum. Apel na Društvo narodov bi bilo boljše sredstvo kakor vsaka izjemna odredba. Anolov je zahteval, da se odredba ukine, ker povzroča težko gospodarsko škodo. Vodja bolgarske kmetske stranke Muratjev je prečital izjavo svoje stranke, da bo podpirala stremljenje, da se vzdržijo dobri odnosi s sosednimi državami. Odklanja proglašeno obsedno stanje, ker ni dovolj motivirano. Prej je vlada razglasila obsedno stanje v nekem delu države, ne da bi imela povod za to. Pri tem misli na okraj Plevno, kjer se vršijo vsak dan roparski napadi. Vlada hoče z izjemnim stanjem pobijati svoje politične nasprotnike, posebno kmetsko stranko. Ta del govora je povzročil velik nemir. Kmetijska stranka trpi že štiri leta vsled preganjanja s strani vlade in zato razume trpljenje Macedoncev. Končno je izjavil, da bo stranka glasovala proti odredbi. Ljapčev je odgovoril, da v okrožju Plevne ni obsednega stanja in da sodišča tam delujejo popolnoma neodvisno. Debata se nadaljuje in bo jutri najbrže govoril zunanji minister Burov.

Sahovski turnir v Londonu.

v London, 19. okt. (Izv.) V sedmem kolu je Marshall dobil z nadmočno igro neredno partijo proti Colleju. Bogoljubov je v srednji igri neredne partije proti Niemceviču zaostal in izgubil igro. Tartakower je v igri z damskimi kmeti sijajno zmagal nad Winterjem, Rethis pa je v indijski igri izgubil proti Thomasu. Prekinjeni sta bili indijska partija Fairhurts-Yates in igra z damskimi kmeti Vidmar - Bürger. Yates ima slabšo pozicijo, Vidmar pa ne bo dosegel več kot remis. Stanje po 7. kolu: Tartakower 5½, Marshall in Niemcevič 5, Vidmar 4 (1). Rethis 4, Bogoljubov 3 (1), Colle in Winter 3, Thomas, Yates 1½ (2). Bürger in Fairhurst 1½ (1).

v London, 19. okt. (Izv.) Osmo kolo je doslej dalo samo en remis Rethis-Marshall. — Predvidoma bo Yates zgubil proti Tartakoweru. Yates je dobil partijo proti Fairhurstu iz sedmega kola.

Capablanca — Aljehin.

v Newyork, 19. okt. (Izv.) Sedemnajsta partija Capablanka-Aljehin se je bila včeraj po 43. potezi prekinila v zelo zapletenem položaju.

v Rim, 19. okt. (Izv.) Senator Vitelli je vložil interpelacijo na ministrskega predsednika in vojnega ministra, da dobi zagotovilo, da se v zakonodaji glede odnosov italijanske države a Sv. Stolico ne bo nič izpremenilo.

Krvava stavka španskih rudarjev.

Tudi nemška stavka se širi kot poplava.

v Hendays, 19. okt. (Izv.) V severošpanskih premogovnikih je izbruhnila generalna stavka, vsled katere je v vsej industrijski okolici mesta Bilbao prišlo do velikih nemirov. Takoj prvi dan je veliko število rudarjev napadlo rudniške naprave, pa tudi politične osebnosti. Nastopilo je vojaštvo, ki je večkrat streljalo na stavkujoče rudarje. Ranjenih je veliko število, vsled česar se je položaj zelo poostiril ter je pričakovati nadaljnjih nevarnih nemirov. Stavka dobiva značaj političnega pokreta proti Primo de Riveri. Mezdno vprašanje ne bi bilo tako nevarno, če se ne bi bila politična agitacija tako zelo koncentrirala na

Bistven preokret v volitvah za zbornico TOI.

Demokratska lista za trgovski odsek razveljavljena.

SDS V OPOZICIJI NE ZNA NITI KANDIDATNIH LIST SESTAVLJATI, ZNA PA PO STARI NAVADI SPLETKARITI V BELGRADU, DA BI SE KRŠIL ZAKON. — LISTA G. JELACINA V CELOTI IZVOLJENA!

Ivan Jelačin ml.,
nosilec liste za trgovski odsek.

Silno je zjavkal »Slovenski Narod«, ko ga je v dno starega srca zadela vest o razveljavitvi žerjavovske liste v trgovinskem odseku zbornice TOI. To žalost, ta obupni krik dobro razumemo. Devetletna samovlada SDS nad Slovenijo se ruši. Steber za stebrom pada od mogočne stavbe, ki so jo zamislili sa-

mostojno demokratski voditelji, da zaslužijo sebi vso Slovenijo. Vsa mogoča sredstva so izrabljali, vse nič ne pomagalo. Nasilje za nasiljem smo morali prenašati, doživljali smo sleparske nacionalizacije, svinčene afere, prenašali boj proti Jadranski banki in uničevanje milijonov slovenskega denarja pri Slaven-ski banki, pretrpeti smo morali nečuvstva nasilja, ko je hujskala demokratska klika orjunaše proti vsem, ki se niso klonili diktatu teh gospodov, doživeli smo leti 1924. in 1925. Sedaj je konec. Veliko upanja so stavili še gospodje na Zbornico TOI. Tudi to je uničeno, uničeno za zmeraj.

Cujemo, da se je včeraj odpeljala takoj v Belgrad posebna deputacija gospodov iz demokratskega kroga. Ne vemo, kdo je vse šel v Belgrad, vemo pa, da so demokratski gospodje nešteto krat hodili iz Ljubljane v Belgrad tožiti slovensko ljudstvo in intrigirati po raznih ministrstvih. Mnogokrat so jim intrige uspele, da so mogli škodovati našemu narodu. Danes je tudi to končano. Gospoda se lahko vozi v Belgrad, ne bo pa našla doli nobene ministra, ki bi upal njim na ljubo kršiti zakon. Doba, ko se je delalo proti zakonu, da se je ustreglo samostojnim demokratom, ta doba je minila. Pa kaj hočemo. Potaplja-joči se grabi tudi za bilko, da bi se otel...

Eno moramo pibiti ob tej priliki, da se ne pozabi. Vse se enkrat mašuje. Vsaka zahrbitna intriga končno udari tistega, ki jo je v svoji zlobi započel. Gospoda je lahko miselno mislila, da se bo igrala z večino slovenskega naroda, ki je organiziran politično predvsem v SLS, danes žanje sadove svoje zlobne zahrbitnosti.

Volitve se vrše samo za obrtni odsek. — Obrtnik ima še besedo.

Sedaj razumemo, zakaj so demokratje še v nedeljo, 16. t. m. hoteli sporazum za volitve v Zbornico TOI. Sestaviti niso mogli pravočasno kandidatnih list. Šele zadnje popoldne 18. t. m. sta bili vloženi demokratski listi v obrtni in v trgovski. Lista v trgovinskem odseku je bila vložena komaj pol ure pred zaključkom zadnjega roka za vlaganje. Člani komisije so se čudili, da je lista tako površno sestavljena, da je imela preko 20 predlagateljev prečrtanih in na novo napisanih. Ko se je začelo natančno pregledovanje posameznih kandidatov in predlagateljev, se je na začudenje vseh članov komisije ugotovilo, da ima lista končno pač po številu 100 predlagateljev, da pa v resnici podpisali nekaterih predlagateljev niso veljavni. Ker mora v smislu 16. uredbe biti na listi 100 podpisov predlagateljev, je bilo jasno, da je lista neveljavna. Bistvenim pogojem, ki jih uredba zahteva, ta lista ni odgovarjala. Komisija je morala skleniti, da se lista zavrne, ker ne odgovarja predpisom uredbe.

Pravilno je torej vložena v trgovini ena sama lista, katere nositelj je Ivan Jelačin. Vsi kandidati te liste so torej izvoljeni. To bo priobčeno takoj v »Uradnem listu«.

Boj se bo sedaj vršil samo v obrtnem od-

seku. Lista, katere nositelj je g. Ivan Ogrin, je bila vložena in potrjena v ponedeljek 17. t. m. Obrtniki, ki stojijo pod komando Žerjavovega kroga, so vložili svojo listo šele 18. t. m. popoldne. Na njihovi listi se je ugotovila napaka, katere ni bistvena v smislu čl. 6. uredbe, zato se je poslala lista v popravilo. V sredo 19. t. m. so demokratje končno svojo obrtno listo srečno vložili pravilno in je že tudi potrjena.

V industrijskem odseku je vložena samo ena sporazumna lista. Na tej listi je med kandidati šest somišljenikov SLS. Lista je imela, ko jo je vložila Zveza industrijev dve ne-bistveni napaki, zato jo je Zveza industrijev morala tozadevno popraviti in v sredo 19. t. m. je bila tudi ta lista končno potrjena. Na drugem mestu poročamo, kdo je v industriji izvoljen.

Sedaj gre za to, da stre tudi slovensko obrtništvo jarem samostojne demokratske klike, ki visi nad slovenskim gospodarskim življenjem. Z veliko večino mora slovenski obrtnik povedati, da je proti centralizmu, ki uničuje naše narodno gospodarstvo, da je proti goljufom, ki so se zbirali v bližini Slaven-ske banke in ki imajo tako tesne zveze z odličnimi demokratskimi krogi. More, ki leži

na prsih našega naroda in ki se ji pravi »gospodarstvo demokratske klike«, se moramo iznebiti. Z vsemi silami bodo sedaj lagali nasprotniki obrtništva, češ, da so oni »stanovska lista«, toda pameten in razsoden obrtnik bo vedel, da je demokratska lista samo lista nasilne in pogubne samostojne demokratske politike. Za vsak glas gre, ko bijemo boj, da

Vsem volivcem obrtnega odseka!

Danes 20. oktobra pošlje Zbornica TOI vse glasovalne listine iz Ljubljane. V petek te listine vsakdo prejme v roke. V petek in v soboto pojdite z vso vnašo na delo. Ne pustite, da bi demokratski nasilneži prevarali enega samega našega človeka. Ne dopustite, da bi en sam glas šel na kakršenkoli način v izgubo.

Opozorite vse, da bodo demokratski nasilni agitatorji lagali in sleparili. Dajte glasovalne listine iz rok samo popolnoma zanesljivemu našemu človeku. Kogar ne poznate natanko, mu ne dajte ničesar!

Skrbite, da vsakdo nalepi na glasovnico kandidatno listo, katere nosilec je Ivan Ogrin. Samo te kandidatne liste so prave.

Ko zbirate glasovalne listine, glejte, da bodo skupaj vse štiri glasovalne listine: glasovnica, izkaznica in dve kuverti. Vse imajo uradni žig. Nobena teh listin ne sme manjkati.

Podeželske somišljenike opozarjamo še na tole: Kjer selski pismonoše ne dostavljajo pisem, morajo ljudje po priporočena pisma sami na pošto. Naj nobeno pismo ne obleži na kaki pošti, ne da bi bilo dvignjeno!

Izvoljena lista za industrijski odsek.

1. Fran Bonač, upravni svetnik Združenih papirnic d. d. Vevče, Ljubljana; namestnik: dr. Ciril Pavlin, prokurist Združenih papirnic d. d. Vevče, Ljubljana.
2. Anton Krejči, ravnatelj tvornice za dušik, d. d. Ruše; namestnik: Julij Sodnik, prokurist Mautner d. d. Predimica Litja, Sv. Pavel pri Prebodu.
3. Josip Lenarčič, industrijec, Verd pri Vrhniki; namestnik: Franc Majdič, lastnik valjenega mlina, Vir pri Domžalah.
4. Ivan Avsenek, poslovođa tov. Zabret in drug, d. z o. z. Ljubljana; namestnik inž. Milan Suklje, upravni svetnik Stavbne družbe d. d. Ljubljana.
5. Dragotin Hribar, industrijec, Ljubljana; namestnik Viktor Naglas, prokurist tvrdke J. J. Naglas Ljubljana.
6. Radoslav Pipuš, družabnik in poslovođa opkarni v Račem, Maribor; namestnik: dr. Oskar Dračar, družabnik tvornice »Zlatorog« Maribor.
7. Inž. Vladimir Remec, družabnik tov. pohištva Remec in drug Šmarca pri Kamniku; namestnik: Peter Kozina, družabnik tov. Peter Kozina in drug Bistrica pri Trzinu.
8. Anton Rojina, družabnik tvrdke Rojina in drug Ljubljana; namestnik: inž. Joško Kobi, prokurist tvrdke A. Kobi, les. ind. Breg pri Brezovici.
9. Rihard Skubec, ravnatelj Trb. prem. družbe, Ljubljana; namestnik: inž. Anton Klinar, upr. svet. Trb. prem. družbe, Ljubljana.
10. Avgust Westen, upr. svet. tvrdke A. Westen in sinovi d. d. Celje; namestnik: Franc Goričar, ravnatelj tov. Fr. Woschnagg in sinovi d. d. Šoštanj.
11. Dr. Ernest Rekar, poslovođa tvrdke »Bela«, lesna ind. Jesenice; namestnik: inž. Fr. Vagaja, upravni deželne elektrarne Zirovnica, Zirovnica.
12. Inž. Jože Jelenec, poslovođa tvrdke inž. Jelenec in inž. Slajmer, Maribor; namestnik: inž. Vladimir Slajmer, poslovođa tvrdke inž. Jelenec in inž. Slajmer, Maribor.

enkrat za vselej odzvoni prevarantom slovenskega naroda, ki so leta in leta sedeli v belgrajski vladi in uničevali gospodarske vrednote Slovenije. Vsak mora storiti svoje dolžnost, da vržemo žerjavovce temeljito ob tla tudi v obrtnem odseku Zbornice TOI. V zbornico smejo le pošteni zastopniki obrtnega stanul

Ivan Ogrin,
nosilec liste za obrtni odsek.

13. Ignac Florjančič, ravnatelj pivovarne »Union« d. d. Ljubljana; namestnik: Avgust Zabkar, upr. svet. Strojnih tovarn in livarn d. d. Ljubljana.

14. Konrad Golobranc, lastnik stavb. podjetja, Celje—Gaberje; namestnik: Franjo Vehovar, lastnik tov. pohištva, Celje.

15. Martin Plut, poslovođa tvrdke »Zora« les. ind. dr. z o. z. Črnomelj; namestnik: Avgust Martinčič, ključavničar, Rimska cesta, Ljubljana.

16. Rupert Pivec, upr. svet. in ravnatelj tvrdke »Kristal« d. d. Maribor; namestnik: Luka Ahačič, mizar, Hrenova ulica, Ljubljana.

Spomenik junakom.

Maribor, 17. oktobra.

V koroških bojih leta 1919. je žrtvovalo svoje življenje za domovino med drugimi tudi dvajset jugoslovanskih vojakov, katerih trupla so pokopana na pokopališču v Dravogradu. Dne 30. oktobra se bo tem junakom odkril spomenik. Spored proslave ob tej priliki je sledeč: Ob 3 popoldne je zbirališče in sprejem došlih gostov na trgu pred osnovno šolo, kjer se sestavi spreved, ki odide na pokopališče. Po odkritju nagrobnega spomenika in po izvršitvi molitve za rajne bodo sodelovali zastopniki oblasti, vojaštva in raznih korporacij.

Pri tej priliki hočemo poudariti, kako mnoge imajo Nemci tam preko, če mi postavimo svojim junakom iz koroških bojev kak spomenik. Graška »Tagespost« se je čutila dolžno, da kritikuje in se pritožuje nad našo »nacionalno nestrojnostjo«, ki smo jo pokazali s tem, da smo postavili Malgaju spomenik, na katerem so znani Majstrovi verzi, ki jih »Tagespost« citira. Nasprotno temu nemškemu mnenju moramo postaviti mnenje velikega dela treznejših nemških krogov v naši državi, ki se razlikuje od onega v Gradcu. Ne le, da se časti vsak junak, ki je žrtvoval življenje za druge brez ozira na narodnost, je vendar več kot predrzno, da naše počaščenje junakov izrablja »Tagespost« za ščuvanje ob državni meji.

Pri raziskovalcu praprebivalcev polotoka Malakka.

Mödling pri Dunaju, okt.

Ugodna prilika me je zanesla v bližino učenjaka P. dr. Schebesta, ki je kot raziskovalec pritiklavih praprebivalcev preživel med njimi na polotoku Malakka sam 20 mesecev in je sedaj profesor etnologije v misijonski

v meni, me zdrami prijazno povabilo veselega učenjaka, naj sedem.

»Kateri je bil motiv, ki Vas je dvignil na to potovanje?« sem vprašal.

»Bil je predvsem narodoslovec P. dr. W. Schmidt, ki se je že dolga leta bavil s praprebivalci zemlje, predvsem v Pigmeji in Pigmoidi, o katerih je izdal že posebno delo.¹ Treba je bilo preiskati vse te prvotne narode in podati o njih pravo sliko, saj smo bili v Evropi o njih splošno napačno poučeni. Po iniciativi Schmidta so se izvršila ta raziskovanja, da se reši, kar se še rešiti da, saj so dejansko vsi ti rodovi v izumiranju in izginjanju. Tako se je podal P. Schumacher v srednjo Afriko, P. Koppers iz Grsinde na Ognjeno zemljo,² Overbech na Filipine in jaz na polotok Malakka (bolj prav Malaya).«

»Kateri narode ste preiskali.« — »Najbolj stare rodove Semang, o katerih je izšlo že tudi moje delo.³ Potem še Sakai in Jagude ter Kubu rodove na Sumatri, o katerih bom govoril v drugem delu popisa raziskovanj. Delo je bilo zelo težko, ker večina rodov živi v težko pristopni divjini pragozdov, kamor do mojega prihoda še ni stopil beli človek. Ker Semang sploh nimajo stalnih bivališč, marveč se selijo iz kraja v kraj, kakor jim zmanjkuje gozdnih sadežev in divjačine — to je njihovo

življenje — sem moral z vodnikom domačinom iskati njihove sledi, ali to je bilo otežkočeno še posebno radi tega, ker so silno plašni. Kakor hitro so me zagledali, so se nenedoma razpršili. Sicer so pa dobri in niti najmanj se nisem bal, da bi mi storili kaj zlega. Edina nevarnost tam je klima in divje živali.«

»Kateri so rezultati preiskovanja?«

»Rezultati so veliki. Preiskal sem do dobra te rodove, ugotovil pri njih 10 različnih jezikov, Semang sami jih imajo 6, prinesel 40 zavrtkov njihovih pesmi, 500 fotografij in drugo. Dobro sem proučil njih materialno kulturo, posebno pa duhovno, in sicer njihovo vero.«

»Ali je res, da imajo prvotni rodovi na najnižji stopnji kulture tudi najnižja in najbolj zmešana verska naziranja?«

»A, ravno narobe. Semang imajo svojega boga groma, ki si ga sicer zelo po človeško predstavljajo, pa ga le častijo in spoštujejo kot svojega stvarnika in zakonodajalca, kateremu tudi prinašajo prvotno daritev: nekoliko svoje krvi. Imajo tudi visoke pojme o posmrtnem življenju. Južni rodovi Sakai in Jagud imajo pa že malo bolj zmešane, četudi še zelo visoke, znamenje, da so že mlajši od Semang.«

»V kakem razmerju pa so ti narodi do svojih angleških oblasti in gospodarjev?« — »V nobenem. Razen obmejnih rodov nimajo eden z drugim nobenih stikov, kar je primitivne narode vedno dobro, vsaj dobri in nepokvarjeni ostanejo. Žal, že tudi ti rodovi izumirajo. Semang je le še kakih 2000 po številu, južnih je več. Lahko uvidite, kako zelo se mu-

di preiskati jih, da ne izgubimo dragocenih podatkov, saj smo jih mnogo že.«

»Ali so vam državne angleške oblasti šle na roko?« — »Lahko rečem, da so mi šle precej na roko; glavno pa je, da me niso nič ovirale pri mojem delu. Zelo pa so mi pomagali francoski misijonarji, pri katerih sem bil vedno z veseljem sprejet in sem jih tudi večkrat rabil, ker delujejo ob obrežju polotoka.«

»Dovolite, g. pater, še eno bolj materialno vprašanje. Kdo pa je finansiral celo znanstveno potovanje?«

»Nabralo se je od raznih strani, največ pa je dal sv. oče, nekaj tudi vaš djakovski škof Akšamovič. Sicer me pa ni posebnega veliko stalo. 13.000 mark. Angleži so dejali, da bi s trikratno vsoto tega ne izvršili. Cez eno leto nameravam zopet v Afriko na raziskovanje in za tja bom rabil 20.000 mark. Upamo jih dobiti na podoben način kot sedaj.«

...

Zahvalil sem se dr. Schebesti za prijaznost in za fotografijo, ki ga kaže med »njegovimi« na Malakki. Odhajaje iz sobe sem šel mimo uredniških in upravnških prostorov velike znanstvene revije Anthropol, sobice znamenitega raziskovalca Ognjene zemlje univ. prof. P. dr. Koppersa in P. dr. Schmidta, ki ga znanstveni krogi sedaj ob 60 letnici nazivajo »den Bahnbrecher der modernen Wissenschaften ter premišljeval, če katoliška Cerkev res ovira napredek znanosti, če le res nazadnjaška...

F. V.

lusi St. Gabriel pri Mödlingu. Da izrabim to priliko tudi za Slovenijo, sem stopil v njegovo redovno sobo. Zastonj sem iskal po stenah trofej zmagovalnega pota, bila je le preprosta celica. Iz male disharmonije, ki se je pojavila

¹ Die Stellung der Pygmäenvölker in der Entwicklungsgeschichte der Menschheit, Stuttgart 1910.

² Unter Feuerland Indianern, Stuttgart 1924.

³ Paul Schebesta, Bei den Urwaldswergen von Malaya, Brockhaus Verl., Leipzig 1927.

Slovenci v Italiji

Slovenski kmet plačal sam italijanske potujčevalnice.

Večkrat smo že poročali, kako vladni občinski načelniki dovoljujejo visoke kredite za italijanske šolske vrste, ki jih vzdržujejo v slovenskih krajih znani društvi »Lega Nazionale« in »Italia Redentae«. V italijanskem uradnem listu »Gazzetta Ufficiale« od 30. septembra čitamo, kako je fašistovska vlada sama naložila občinam, da prispevajo z visokimi zneski za italijanske učitelje, ki ulivajo slovenskim otrokom narodno zavest in jih odtujujejo od staršev. Vsaka občina bo morala plačati za vsakega učitelja, ki poučuje v ljudski šoli nič manj kakor 800 lir letno. Morda se bo komu zdelo, da je to malenkosten izdelek za občinski proračun. Toda pomisliti je treba, da se je število učenih moči na šolah v Primorju m. l. odane podvojilo. Na vsaki dvorazrednici je danes ena moč več kakor pred vojno. V šoli se poučuje samo v italijanskem jeziku, ki ga slovenski otroci ne razumejo. Če hoče minister Fedele vsaj nekaj uspeha doseči v taki šoli, mora nastaniti vsaj dvakrat toliko učiteljev kakor jih je bilo prej v slovenski šoli. Pogledimo, koliko bodo morale plačevati nekatere občine. Solkan ima 15 učiteljev in bo prispeval za vzdrževanje šol z zneskom 12.000 lir, Podgora bo plačala za 13 učiteljev 10.400 lir, Kojško za 16 učiteljev 12.800 lir in Cerkljo za 11 učiteljev 8.800 lir. Jasno, da se morajo slovenske občine stalno zadolževati. Prav za prav se po zaslugi podestatorjev le občinski davki avtomatično dvigajo. Plača podestata, ki ti ga je naložila fašistovska vlada, plačal občinskega tajnika, ki ga je potpisnila v občinski urad fašistovska stranka, plačal še drugega mazaha, ki ga je pripravil italijanski učitelj, plačal še vsaj eno strojevisko, prijateljico g. tajnika! Vsi ti ljudje so na mestu, kjer je prej delal par ur dnevno en tajnik s piščo plačo, katerega je nadzoroval župan, navadno brezplačno; matične knjige je vodil domači župnik. Sedaj skuša fašistovska vlada zmanjšati upravne stroške z združitvijo manjših občin. Izginiti morajo starodavne občine in se spojit z drugimi. Združevanje se vrši po pravcu: ostane naj občina, kjer je več fašistov in ki daje možnost, da se razvije v italijansko središče. Tradicija in praktičnost ne velja nič. Centralizovana uprava gotovo ne bo cenejša; saj tudi ni v namenih fašistovske vlade doseči cenejšo upravo, ampak ustaviti v sredi slovenske dežele italijanske središče. V večjih občinah se bodo lažje redili na račun slovenskega kmeta: podestati in drugo občinsko uradništvo, učiteljstvo, zdravnik, živinozdravnik in lekarnar.

Zbogom Reina!

Tudi komedator Reina je šel! Osemnajstega leta je stopil na slovenska tla kot vojak in danes odhaja iz Trsta po devetih letih nezasiščenega divjanja proti slovenskim učiteljem kot šolski nadzornik. Odhaja v svojo domovino Sicilijo, kamor je bil premeščen. Razgledal je slovenske učitelje po vsem svetu, pripravil jih ob kruh, a danes mora tudi on za njimi. Koliko je slovenskih učiteljev, ki so prihajali k njemu prosit kruha za svojo izstradano družino, prosit ga, naj vendar zaključi disciplinarne preiskave proti njim, ki so se vlekle daleč preko zakonitega roka, in jim nakaze zopet plačo. Prišli so do vrat komedatorja Reine na prefekturi v Trstu, a pred vrati je stal komedatorjev sluga: Imam strog nalog, da ne pustim

nobenega noter. Če se je kateremu posrečilo priiti noter, je kmalu letel iz sobe. Ne pretiravamo. Med nami je danes več učiteljev, ki jih je komedator Reina s silo vrgel skozi vrata Slovenski učiteljskega komendatorja, ki so ostali po zaslugi g. komendatorja tudi po celo leto brez plače, so zaman pošiljali v Trst ekspresna pisma in brzojavke. Gospod komedator se ni zganil z mehkega naslonjaca v prijetno topli sobi. Osem sto ljudi je gnil pred seboj z bičem v roki, dokler mu ni v očina zbežala drugam. »Prisvajam sebi odgovornost za vse, kar je do danes napravila šolska oblast na Primorskem po ukazih osrednje vlade,« pravi brezsrčni komedator v svojem poslovilnem pismu. »Lolil sem se in rešil veliko težke in komplicirane probleme, ki tičejo osnovnega šolskega organizma, asimilacije in nameščenja učiteljskega, jazikovno reformo itd.« Komendator Reina si torej usvaja vso odgovornost za vse, kar je šolska oblast do danes storila proti Slovanom. Vemo, da je disciplinirani fašist Reina deloval na ukazih iz Rima, a vemo tudi, da je g. nadzornik mnogo manjokrat rad šel preko meje teh ukazov, ko je bilo treba udati po slovenskih učiteljih in slovenski šoli. No, in kaj ima danes od tega? V svojem poslovilnem pismu se je pred tržaškimi fašisti še lahko pohvalil, a kaj potem? Kaj ponese s seboj v Sicilijo? Komu bo lahko pripovedoval o svojih junastvih? In če se kdaj vrne na Primorsko, bo razočaran: tržaški fašisti ga niti spoznati ne bodo hoteli, slovenski rod bo še govoril slovenski, njegovo ime bo pozabljeno, če mu slovensko ljudstvo ne najde prostora poleg obsovaženih ministrov Gentileja in Fedeleja. Gentile, Fedele in Reina, ta trinom pojde od roda do roda slovenskega naroda.

Združene občine. Notranji minister je odredil, da se združijo občine Tomaj in Avber v eno občino s sedežem v Tomaju; nadalje se spojit občini Zagorje in Knežak, ki bo središče nove občine.

Poroka. Poročil se je bivši deželni poslanec in bivši komisar v Podgori g. Miha Martinčič iz Podsubotina z gđ. učiteljico Pavlino Kumar iz Kojškega.

Smrtina kosa. V Gorici je umrl po kratki in mučni bolezni g. Karel Muravec, trgovec z lesom.

Učitelj na razpoloženju. Gosp. Anton Krmač, učitelj v Vipočah je stavljen na razpoloženje. Novi šolski nadzornik za Primorsko, Namesto dosedanjega šolskega nadzornika kom. Reina, ki odide v Sicilijo, pride prof. Mondino, do zdaj nadzornik Bazilikate. Novi nadzornik, ki ne more poznati primorskih razmer, pojde po informacije pač k fašistom. Tudi Fedele je še vedno prosvetni minister. Torej ni pričakovati nikakih izprememb v šolski politiki napram Slovanom.

Romanje v Rim. Goriški »Dopolavoro« organizira veliko potovanje v Rim, ki naj bi se ga udeležili predvsem goriški Slovenci. Podestati so dali po vseh občinah razglasiti, da so vabljeni predvsem kmetje in da bo romarje sprejel sam Mussolini. Zanimivo je, da so stroški za Slovence določeni le na 170 lir, medtem ko znašajo za Italijane 200 lir. »Dopolavoro« hoče s tem zvabiti kar največje število Slovencev in jih Mussoliniju predstaviti kot fašiste. Potovanje prične 22. t. m. in bo trajalo pet dni. Vabilo goriških fašistov ni našlo med slovenskimi kmeti nikakega odziva. Prijavilo se bo gotovo nekaj propalic, ki računajo, da jim bodo italijanski fašisti plačali pot.

Dnevne novice

★ Odkritje spomenika kralju Petru v Bački Topoli. Minolo nedeljo so v Bački Topoli z velikimi svečanostmi odkrili spomenik kralju Petru Osvoboditelju. Kralja je zastopal general Milivoje Dimitrijevič, vlado veliki župan Predrag Lukić, prosvetno ministrstvo Hranislav Svirčević.

★ »Čas«, revija Leonove družbe, novega letnika 1927-28 št. 1. izide jutri, 21. oktobra. Priložene bodo polnočne. Poslali ga bomo vsem redno plačujočim naročnikom. Ob tej priliki nujno prosimo, naj naročniki, ki še niso plačali za tekoče leto 1926-27, to store takoj, najbolje, še preden dobe novi letnik. Ako bi kateri gg. naročnikov pomotoma lista v petek ali soboto ne prejel, naj nam nemudoma sporoči. Obenem vabimo na novo naročbo. List stane 60 Din in izide šestkrat na leto. (Za dijake 40 Din, če se jih naroči najmanj 10 skupno.) Vsebine in poročila o 1. številki priobčimo prihodnjic. — Uprava »Čas«.

★ O prijavi vinskega pridelka. V Gorenji Radgoni vlada v tem oziru nejasnost menda tudi pri finančni kontroli, ker smo dobili do zdaj že več pritožb, da se zahteva prijava vinskega pridelka. Ponovno pojasnjujemo: Vinogradnikom ni treba prijaviti vinskega pridelka, razen tedaj, kadar ga prodaja.

★ Dr. Kumanudi ostane belgajski župan in minister. V skupščinskih krogih trdijo, da se dr. Kosta Kumanudi odpove poslanskemu mandatu in ostane na svojem mestu kot belgajski župan. To zato, ker se želi, da dr. Kumanudi osebno izvede velike načrte, ki jih ima belgajška občina. Dr. Kumanudi ostane tudi nadalje član Vukičevićeve vlade.

★ Umrl je v Ameriki v Salt Lake City, Utah Emil Vladič ter zapustil nekaj premoženja. Pokojni je navedel kot bivališče svoje soproge Mare in hčerke Mare kraj Lišče, pošta Padovici. Ker tega kraja ni mogoče najti, naj se njegovi sorodniki javijo na izseljeniškem konzulatu v Zagrebu, Kamenita ulica 15.

★ Mesto pomočnika prosvetnega ministra je dr. Kumanudi ponudil bivšemu narodnemu poslancu Risti Jojiču, ki ponudbe dosedaj še ni sprejel.

★ Za pomočnika ministra za narodno zdravje bo imenovan dr. Milan Vukičević.

★ Učiteljska disciplinarna sodišča. Prosvetni minister je podpisal uredbo o učiteljskih disciplinarnih sodiščih. Po tej uredbi veljajo za učitelje osnovnih in meščanskih šol isti predpisi, kakor jih določa uradniški zakon za ostalo državno uradništvo. Predsedni-

ki oblastnih disciplinarnih sodišč bodo prosvetni inspektorji, predsednik vrhovnega učiteljskega disciplinarnega sodišča pa predsednik glavnega prosvetnega sveta.

★ Komercializacija državnih podjetij. Finančni minister je pozval vse ostale ministre, da uvedejo razdržavljenje v njihov delokrog spadajočih podjetij. Izvrši naj se to bodisi potom prodaje bodisi oddaje v zakup ali pa potom komercializacije.

★ Par tednov še in vršilo se bo žrebanje velike loterije »Martinišče« v Murski Soboti. Loterija je bogata, ko malokatera — ima 700 dobitkov. Nekaj srečš se še dobi pri ravnateljstvu »Martinišče« v Murski Soboti. Takoj jih naročite, da ne bo prepozno! — Vsi razprodajalci — župniški uradi — se naprošajo, da nerazprodane srečke nemudoma vrnejo odboru, ker jih nujno rabi.

★ Ustanovni občini zbor društva »Zveza organizatorov za Slovenijo« se vrši v sredo, dne 26. oktobra v Ljubljani. Ob 10 bo v stolnici sv. maša, po sv. maši pa občini zbor v vrtnem salonu gostilne pri Košaku. Vabljeni organizisti in prijatelji društva.

★ Umrla je včeraj v Stožicah pri Ljubljani v starosti 77 let gospa Berta Avbelj, rojena Nordheim, mati aranžerja mestnega pogrebnege zavoda g. Avbelja. Pokojnica je bila hčr bivšega »železnega« kanclerja kneza Bismarcka.

★ Zenska slikarska razstava v Belgradu. V Belgradu so minolo nedeljo otvorili razstavo slikarskih del gospe Marije Nenadić in gospe Alfrede Marković. Otvoritvi so prisostvovali tuji diplomati, mnogo umetnikov, kritikov in časnikarjev. Gospa Nenadić je razstavila 77 slik, izključno pokrajine iz cele Jugoslavije od Timoka do slovenske Gorenjske. Kritika naglašja, da se v vseh slikah očituje ženska neznatnost. — Gospa Marković je razstavila portrete in »Mrtvo prirodo«. Copič vodi krepko in na lasten način ter je njena »Mrtva priroda« najmočnejša točka razstave. Tako piše belgajška kritika.

★ Obrtna združba lesnih strok v St. Vidu nad Ljubljano ima v nedeljo 23. oktobra ob pol 9 v ljudski šoli občini zbor.

★ Telefonski promet z Vojvodino. Ker je telefonski promet iz Ljubljane v Vojvodino navezan na edini obstoječi vod med Ljubljano in Belgradom in je zaradi preobremenjenosti tega voda, na katerem se razvija tudi mednarodni promet, le težko dobiti zvezo z Vojvodino s posredovanjem belgajške telefonske centrale, je ministrstvo pošte in tele-

grafa odredilo, da se za telefonski promet med Ljubljano in Vojvodino v čim večji meri mogoče odstopa čas od 8 do 8.40 in od 15 do 16. Kljub temu pa stranke ob vsakem času lahko prijavljajo svoje pogovore, zakaj izključeno ni, da bi se katerikrat ne dobilo telefonske zveze tudi ob kakem drugem času, kadar bi bil slučajno prost telefonski vod Ljubljana—Belgrad. Največ izgleda pa je, da se prijavljeni pogovori vrše v odrejenem času.

★ Železniški upokojeenci in vdove se opozarjajo, da oddajo takoj svoje železniške legitimacije — sedaj samo rdeče — v svrbo podaljšana, vsak pri svoji najbližji postaji. V Ljubljani stanujoči pa tam, kakor vsako leto. Priložiti pa mora vsak poštni odrezek od prejemanja pokojnine. — Društvo železniških upokojeencev.

★ Organist, pevovodja, učitelj za vse vrste glasbenih instrumentov, prvovrstna moč, sprejme mesto cerkovnika. Pnudbe na upravo »Slovenca« pod »Dober organist«.

★ Razpisano je mesto upravnika v dijaškem domu kralja Aleksandra v Belgradu. Ponudbe je poslali do 25. oktobra rektoratu belgajške univerze.

★ Združitev Petrovaradina in Novega Sada. Trgovinsko ministrstvo je odredilo, da se telefonska centrala v Petrovaradinu ukine in se tamkajšnji telefonski naročniki priključijo novosadski centrali. Ko se otvori še novozgrajeni most, se združitve obeh sestrskih mest ob Donavi izvrši tudi formalno.

★ Izboljšanje prometnih razmer na dalmatinskih železnicah. V Split je došla preko Trsta prva pošiljatev novih, po 15 metrov dolgih tračnic za progi Split—Knin in Šibenik—Knin. Ko se izmenjajo tračnice in preseka ovinek pri Ogulinu, se bo skrajšala vožnja z brzovlakom iz Zagreba v Split za 2 uri 35 minut. Dela bodo gotova do 1. maja 1928.

★ Centralni zavod za zaščito dece grade v Belgradu. Zavod bo nameščen v velikem lesenem paviljonu, ki ga je dobavila Nemčija na račun reparacij.

★ Krediti za zgradbo hotelov ob Jadranu. Upravni odbor državne Hipotekarne banke je sklenil, da se začno dajati krediti za zgradbo hotelov ob Jadranu. Krediti se bodo dovoljevali vsem mestom, ki so primerna za morskala kopališča.

★ V zakup se bo dala restavracija I. in II. razreda na zagrebškem kolodvoru na licitaciji dne 12. novembra. Istega dne se odda v zakup tudi kolodvorski buffet v čakalnici 3. razreda. Natančnejše podatke se dobi pri ravnateljstvu državnih železnic v Zagrebu.

★ Belgajsko mestno posojilo razveljavljeno. Finančni minister dr. Marković je razveljavil sklep belgajške mestne občine o najetju enomilijonskega dolarskega posojila. Finančni minister utemeljuje svojo odredbo s tem, da bi bile mestni občini s tem posojilom vezane roke ter ne bi mogla najeti nobenega drugega posojila ne doma ne v inozemstvu.

★ Načrt cestnega zakona. Ministrstvo za javna dela je dovršilo načrt novega cestnega zakona, ki se v najkrajšem času predloži narodni skupščini.

★ Z belgajške višje pedagoške šole. Novi rektor višje pedagoške šole v Belgradu Jeremija Živanović je nastopil svoje mesto. Pričakovati je, da prosvetno ministrstvo sedaj izvrši imenovanja v popolnitev izpraznjenih učnih stolic.

★ Osebnih izprememb pri upravi zagrebškega nar. gledališča. Iz Belgrada poročajo, da se v kratkem izvrše sledeča imenovanja za upravo zagrebškega Nar. gledališča: upravnik dr. B. Šećerina ali dr. Vizner-Livadić; ravnatelj dr. Tito Strozil; ravnatelj opere Krešimir Baranović.

★ Senjska gimnazija. Prosvetni minister je izdal odlok, da se na gimnaziji v Senju takoj reducirajo trije višji razredi.

★ Naš prvi okeanografski institut se zgradi v Splitu, in to na južni strani Marjana v zalivu Komlunu. Z gradnjo začne prihodnje pomlad.

★ Uspehi detektivskih romanov. Te dni je imela zagrebška policija opraviti s čudnim »roparskim« slučajem. Iz stanovanja zasebnice Korper na lici so se neki večer oglašili klici na pomoč. Policija je takoj udrila v stanovanje in našla v predstobi na stolu privezanega 16letnega domačega sina, ki je pripovedoval, da je bil ostal sam doma. V tem času da je prišel v stanovanje neznan človek, vprašal po domačih, nato pa ga zgrabil, mu zamašil usta, ga zvezal, nato pa oplenil stanovanje. Dejanjsko so ugotovili, da je neznan ropar odnesel ročno blagajno, v kateri je bilo 11.000 Din gotovine in mnogo dragocenosti. Policija je takoj uvela obširne poizvedbe in že čez nekaj časa zasledila roparja. Bil je to 18letni Marijan Kladius. Pri fantu so našli razbito blagajno, dragocenosti in denar, od katerega pa je bil v teh par urah na plačji in z ženskami zapravljen 600 Din. A kar je glavno: Kladius je bil zvest tovariš mladega Korperja, s katerim sta dogovorili vzpostaviti »rop«, da sta došla do denarja. Vsekakor izpoveduje Korper, da ga je k dejanju prisilil Kladius, grozeč mu, da ga drugače ubije. Pri obeh mladih zlikovcih so našli cele kupe kriminalnih romanov: Sherlock Holmesa, Arsena Lupina in drugega šunda. Nepridiprava so zaprli.

★ Konec papirnatega drobiža. Dne 30. sept. t. l. je potekel zadnji, nepreklicni rok za zamenjavanje papirnatega drobiža po 1, pol in četrt dinarja s kovanimi novci. V posebnem depotu v Belgradu preštevajo sedaj zadnji del papirnatega drobiža, ki ga nato sežgo. Vsega papirnatega drobiža se je bilo izdalo za 175.000.000 Din; od tega so doslej sežgali 120.000.000 Din, tako da preostane sedaj še 55.000.000 Din. Novce sežigajo pod nadzorom posebne komisije v pečen neke belgajške tovarne. Ko se sežge zadnja partija, se razpusti tudi depot.

★ Ureditve zemljiške posesti med državo in belgajsko mestno občino. Vojno ministrstvo je imelo doslej v posesti ogromne komplekse belgajskih občinskih zemljišč. Sprida ameriškega širjenja mesta je bilo treba stvar razčistiti. To je storila posebna komisija, v kateri sta bili zastopani obe stranki. Komisija je delo dovršila na podlagi sledečega sporazuma: Občina odstopi vojski 150.000 kvadratnih metrov zemlje, in to celo Banjico, Palitulsko kosarno in svet, na katerem stoji palača vojnega ministrstva, stavbišče itd. Vojno ministrstvo pa odstopi občini v zameno Ka-

lemedan, Manežo, Gradsko polje in več drugih kompleksov. Vendar Gradskega polja občina ne dobi v last, marveč samo v svobodno uporabo. Sporazum se predloži sedaj mestnemu zastopu, da ga odobri, nato pa vladi.

Če solnce sije

danes, še ni misliti, da letos ne bo mraza. Izostali ne bo, zato hitro po tople suknje in ulstre, ki so najlepši, najboljši in najcenejši pri trdrki

DRAGO SCHWAB — LJUBLJANA.

★ Pri blede, sivorumenkasti barvi kože, utrujenosti oči, slabem počutku, žalostnem razpoloženju, težkih sanjah, bolečinah v želodcu, pritisku krvi v glavi in strahu pred boleznijo se svetuje, da se skozi nekaj dni zjutraj na tešče pije čaša naravne »Franz-Josef« grenčice. V zdravniški praksi se uporablja »Franz-Josef« voda največ raditega, ker na mil način odstranja vzroke mnogih bolezenskih pojavov. Dobiva se v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah. 8823

OBLAČILA TVRDEJE J. MACEK

Ljubljana, Aleksandra 12
so najboljša in najcenejša.

★ Tovarna »Peko« prodaja večjo množino različnih čevljev z malimi greškami po zelo znižanih cenah, dokler traja zaloga v lastni prodajalni Ljubljana, Breg 20, na kar se interesirajo ljudje opozarja.

10. So rumene, kakor pišče, vsakdo lahko jih preišče. Slajši kakor vse omlete nam dišijo

(Dalje prih.)

Ljubljana

○ Ljudski oder. V nedeljo, dne 23. okt. t. l. otvori Ljudski oder v Ljubljani svojo enajsto sezono s premijero »Zlatorog«. Krasna žaloigra v petih dejanjih in slikah, polna burnih prizorov, je vredna, da si jo vsakdo ogleda. V igro so vpleteni krasni plesi, katere je sestavil nalašč za to igro akademik g. Pino Mlakar. Pojo se v narodnem tonu zložene Vodopivčeve skladbe spremljane s prvovrstnim orkestrom glasebnega društva »Sloga«. Sodeluje okrog 40 pevcev in pevki in najboljši moči Ljudskega odra. Z ogromnimi stroški je Ljudski oder pripravil to predstavo, to pa radi kostumov, scenarije, luči, skioptičnih diapozitivov, orkestra itd. Predprodaja vstopnic od četrtka dalje od 4. do 7. ure zvečer v pisarni Ljudskega odra, čez dan pa v društveni Nabavni zadrugi v Ljudskem domu I. nadstropje.

○ Na sobotnem koncertu hrvaškega pevskega društva »Kolo« iz Zagreba, v Unionski dvorani nastopi poleg zbora samega še pet solistov in sicer: veliko vlogo oratorijskega pripovedovalca, meniha Crnorizca Hrabcega poje dr. Benković (tenor), brata Cirila basist Josip Križaj in brata Metoda basist Julij Betetto. Patrijarha Janisa Vjekoslav Klasić, dostojanstvenika Logoteta, kneza Rastislava in papeža Hadrijana p. Kamilo Kolb. Celotni oratorij, ki je brez dvoma največja a-cappella skladba morda v vsej glasbeni literaturi, je nastudiral in dirigira zborovodja »Kola« g. Srečko Kumaar. Predprodaja vstopnic v Matični knjigarni.

○ Umrla je v uršulinskem samostanu v 48. letu starosti č. M. Anzelma Rodič. 21 let je vzorno služila Gospodu, toda naporna služba v šoli je tekom let omajala rahlo zdravje in po dvamesečnem hudem trpljenju je Vsemogočni poklical njeno blago dušo k sebi. — Drago pokojnico priporočamo v molitev, njenim svojem pa izražamo iskreno sožalje.

○ Ljubljanska dijaška in ljudska kuhinja bo v nedeljo 23. oktobra praznovala svoj zlati jubilej s sveto mašo, ki se bo brala ob pol 8 v stolnici za žive in umrle ude ter dobrotnike. Obiskovalci kuhinje in dobrotniki so vabljeni, da se svete maše po možnosti udeležijo.

○ Nastopno predavanje. V petek 21. oktobra ob 6 zvečer bo imel na novo imenovani nastavniki pravne fakultete g. dr. Ludovik Böhm svoje nastopno predavanje o predmetu: »Temeljni pojmi svetovnogospodarske politike po svetovni vojni« v univerzitetni zborniški dvorani.

○ Svr. Kristof v Ljubljani. Danes ob pol osmih ima prosvetno društvo prvo predavanje in bo predaval g. prof. dr. Šarabon, člani, pripeljte s seboj nove goste, naše prijatelje!

○ Stolina prosveta ima v ponedeljek, dne 24. oktobra ob 8 zvečer redni letni občini zbor v Jugoslovanski tiskarni.

○ Umrla je v Ljubljani: Ludovik Rojc, črkostavec, 31 let, stanujoč Savska cesta 1. — Janez Brinskele, 14 dni, kočarjev sin iz Čermojnice. — Košmerlj Angela, služkinja, 19 let, — iz Retja 92 pri Loškem potoku. — Marjeta Schweiger, posestnikova hči, 18 let, doma z Rdečega brega pri Mariboru. — Vsi navedeni so umrli v deželni bolnici.

○ Ljubitelji rdečega evička, pristnega, izredno dobrega, poskusite v restavraciji Mikš na sproti glavnega kolodvora, po 14 Din liter.

○ Definitivni državni nameščenci dobijo čevlje proti mesečnemu odplačevanju pri Volka, nasproti Mestnemu domu. 8307

○ Razstava aviona »Ljubljana« na ljubljanskem velesejmu. Zanimanje za prvi slovenski civilni aeroplan je ne samo v Ljubljani, temveč po vsej Sloveniji veliko, zato je uprava kluba sklenila omogočiti vsakomur ogled tega aparata na ljubljanskem velesejmu in podaljšati razstavo do

števši nedelje, dne 23. oktobra in to od 2. do 5. ure popoldne. Aparat je po doletu iz Zirovnice v nedeljo, dne 9. t. m. še trikrat krožil nad Ljubljano in to v petek 14. t. m., nato pa je bil razstavljen 16. in 17. t. m. na velesejmu. Posetile so razstavo poleg številnega občinstva tudi šole. Na prostoru je učenec in učenkam odbornik Aero-kluba dajal pojasnila o delovanju posameznih delov aeroplana v zraku. Tudi pri bodoči razstavi bodo strokovni podatki vsem posetnikom na razpolago, zato še posebej opozarjamo tako javnost, kakor tudi srednje in meščanske šole, da se poslužijo te ugodne prilike in v čim večjem številu posejajo razstavo. Po razstavi bo avion ob ugodnem vremenu na razpolago članom interesant, ki bodo želeli uporabiti letalo za zračni izlet. Člani se vpisujejo (vpisnina 8 Din, članarina 2 Din mesečno) lahko dnevno pri tajnistvu Aero-kluba, Kazino II. nadstropje.

Obvestilo članom in prijateljem družabnega kluba v Ljubljani. Na obnem zboru kluba je prišla do izraza splošna želja po čim pogostejših družabnih sestankih, ki naj služijo medsebojnemu spoznavanju, gojitvi intimne družabnosti in prijetnega razvedrila. V to svrhu se hočemo odslej sestajati redno vsako soboto zvečer v gornji novi mali dvorani hotela Union, vsak četrtek zvečer pa na kegliški Rokodelskega doma v Komenskega ulici. Na teh sestankih se bomo podrobneje pogovorili tudi o nadaljnjih družabnih prireditvah, o skupnih izletih, veselicah itd. Da pa moremo naš program čim boljše izvesti ter da ugotovimo število onih, ki so naklonjeni našemu stremeljenju ter uvidevajo nujno potrebo po čim širših družabnih stikih, prosimo vse, ki jih bo v prihodnjih dneh obiskal naš inkasnat, da plačajo članarino za poslovno leto 1927-28, vse one pa, ki tudi žele pristopiti k našemu klubu, da to javijo našemu tajnistvu, Miklošičeva cesta 10. — Prvi kegliški večer se vrši 27. t. m., prvi družabni sestanek 29. t. m. — Na svidenju!

Karantbol tramvaja z vozom. Na Poljanski cesti se je v torek zvečer tramvajski voz zadrl v dvoprežen voz, ki ga je iz Strossmayerjeve ulice pripeljal hlapec Alojzij Pušenjak. Voz se je pokvaril. Škoda znaša 800 Din.

Defraudacija. Kakor šujemo iz krogov poštnih nameštencev, je bil aretiran nek poštni uslužbenec, ker je poneveril vsoto nad 2000 Din.

Razstava in zaloga pletilnih strojev vseh vrst ter strokovni pouk v pletenju. — Ljubljana, Židovska ulica 5.

Galoše, damske
Din 99'—
VOIKA

nasproti Mestnemu domu
Lastna mehanična popravilnica čevljev, snežnih čevljev in galoš popravi vsake čevlje tudi drugih znamk v teku pol ure.

Maribor

□ Socialisti so se udali. V svojem lističu poročajo, da se ne bodo več branili pred očitkom, da so v zvezi z orjunaško demokratsko stranko. Kar je res, je res, če se oženiš, vendar ne moreš več žene zatajiti. Samo to je, da bodo socialisti lahko peli: »Sem se oženu, se kesam...«

□ Zadeva izreklamiranega Petovarja iz volivnega imenika za volitve v TOI ne da miru mariborskim lističem ter se sklicujejo na prof. Jarca, češ, da je kot aktiven državni uslužbenec v imeniku in med kandidati. Konstatiramo, da je prof. Jarc že dalj časa upokojen, dočim je g. Petovar aktiven državni zastavljenec. — Le ne preveč žolča! Skoduje!

□ Ljudski oder. Dne 9. okt. t. l. je vpriporil Ljudski oder v splošno zadovoljnost ljudsko igro »Deseti brat«. Dne 30. okt. t. l. se bo pa vršila ob pol 5 popoldne v prostorih Zadruga gosposke banke predstava žaloigre »Milnar in njegova hči«. To žaloigro bo Ljudski oder nastudiral na splošno željo naših prijateljev, ki so že par let o Vseh Svetišč pogrešali te predstave.

□ Dr. Josip Benčan, specialist za ženske bolezni, asistent na ginekološki kliniki v Parizu, je imenovan za voditelja ginekološkega oddelka v bivšem sanatoriju v Mariboru.

□ Zalni dan. Združenje vojnih invalidov Krajevnih odbor v Mariboru priredi v soboto, dne 22. t. m. ob 9. uri v stolni župni cerkvi spominjsko božjo službo za vse v vojni padle in umrle žrtve. Vojne in vse državne oblasti, javne korporacije kakor tudi občinstvo in članstvo Združenja vojnih invalidov se vjudno vabijo, da se udeležijo službe božje in priložijo ta dan tihi žalosti v spomin vseh v vojni in za domovino padlih in umrlih žrtve.

□ Invalidski avtomobili v Mariboru. Predvčeršnjim je dospel iz Prage v Maribor prvi del od 25 »Pragac« osebnih, 5 sedežnih avtomobilov, ki tvorijo glavno premijo velike invalidske loterije invalidskega združenja kraljevine SHS. Srečke te loterije se bodo prodajale tudi v Mariboru, cena pa bo 100 Din. Avtomobili so napravili včeraj propagandno vožnjo skozi mesto, nato pa so nadaljevali vožnjo proti Križu. Krasni dobroti so vzbudili v mestu splošno zanimanje, ter bodo gotovo pridobili v Mariboru dosti kupcev za srečke.

□ Združenje vojnih invalidov v Mariboru je prevzelo nalogo, da bo uredilo zapuščeno in zanemarjeno vojaško pokopališče na Pobrežju pri Mariboru. Vsi del tega hoče društvo do praznika Vseh svetih vojaško pokopališče primerno popraviti in okrasiti vse vojaške grobove in to brez razlike narodnosti, vere in čina. V svrhu tega se je Združenje obrnilo v prošnjo na mestni magistrat, da da mestni stavbeni urad nekaj delavnih moči na razpolago, ki je prošnji tudi ugodil. Ureditev vojaških grobov se je že pričela. Tudi vojaška oblast je dala nekaj vojakov na razpolago, da čimprej izvršimo to nalogo in da bo podobno ostalim grobovom, katere že pridno okrajujemo.

□ Napaden na cesti. V pondeljek zvečer sta se sporekla na oglu Slovenske in Tattenbachove ulice delavca Alojzij L. in Marko N. V pretepu, ki je nato nastal, je L. obdelal svojega nasprotnika z bikovno in nožem tako, da se je slednji komaj privlekel do rešilne postaje. Alojzija L. je policija aretirala.

□ Nevaren alkohol. Julijana O. iz K. se ga je v Mariboru tako nasrkala, da je obležala na ulici. Policija jo je spravila v zapor, kjer so ugotovili, da se njeno ime nahaja tudi v policijskem listu. Zasluduje jo orožništvo v Trbovljah radi večje tatvine.

□ Nevaren padec. 7letni Dragotin Erman se je v Krepeljavi ulici igral na mostu, ki vodi preko Počehovskega potoka. Ko se je naglil čez ograjo, je izgubil ravnotežje ter padel precej globoko. K

sreči je priletel na mehko blato, tako da se ni poškodoval.

□ Nova tovarna za svilene tkanine. Iz Čs-koslovaške se preseli v Maribor znana trdka Thoma, ki je kupila v Mlinski ulici hišo, last Puntigama. Firma Thoma bo začela v omenjeni hiši z izdelovanjem svilnenih tkanin.

□ Instalacija plina na obroke. Mestni svet je dovolil, da si bodo lahko pustile stranke upeljati plin za kurjavo in bodo plačevale instalacije v mesečnih obrokih.

□ Preselitev tiskarne. Tiskarna Ažbe na Koroski cesti se bo preselila v mestni grad na Grajskem trgu.

□ Podaljšanje mestnega vodovoda. Mestni vodovod je podaljšan za 320 m in Melju proti tovarnam Hutter in Loibl.

□ Dva nova paviljona. G. Aleksander Lininger bo zgradil na trgu Kralja Petra poleg benecinske cisterne nov paviljon. Ta paviljon se bo uporabil kot soba za prodajo bencina iz cisterne in obenem bo tudi čakalnica za mestni avtomobilski promet. Podoben paviljon kakor na omenjenem trgu bo zgradila mestna občina tudi na trgu Svobode. V tem mestnem paviljonu bosta trafika in čakalnica.

□ Nevarna bolezen. Na kirurškem oddelku v splošni bolnici se je pojavil na otroku slučaj otprnjenje hrbtne možga. Bolezen je zelo nevarna, nalezljiva, v največ slučajih smrtna, sicer pa zapuška posledice chromelosti nog in drugih udov. O pojavih te bolezni v Nemčiji v povojnih časih se je pisalo zrednja leta zelo veliko. Vodstvo bolnice je strogo kontumaciralo sobe na oddelku, na katerem se je pojavil ta slučaj in storilo vse, da se ta nevarna bolezen ne bi širila.

Za spomin Vernih duš

priloga Jugoslovanska knjigarna
v Ljubljani cerkvenim zborom:

FOERSTER A.: Sedem pogrebni pesmi za mešani zbor. — 10 Din.

HLADNIK I.: Requiem za en glas in orgle. — 16 Din.

KOKOSAR I.: Requiem za nizki glas in orgle. — 12 Din.

MAROLT FR.: Nagrobnice za moški zbor. — Vez. 20 Din, broš. 16 Din.

Celje

□ Kmetijsko - nadaljevalna šola v Celju. Kmetijska nadaljevalna šola v Celju se odpre letos s 1. novembrom. Pouk se bo vršil ob četrtkih od pol 9. do pol 12. ure dopoldne in ob četrtkih od 2. do 5. ure popoldne. Poleg prvega letnika se odpre tudi drugi letnik. Ta šola je namenjena fantom od 14. do 20. leta starosti iz celjske okolice občine in bližnjih sosednih občin, ki so zaposleni pri poljedelstvu. Lanski gojenci prvega letnika vstopijo letos v drugi letnik in se naj zglasijo dne 6. novembra t. l. v novi okoljski šoli na Dolgem polju ob 9. uri dopoldne. Novinci pa se lahko vpišejo istotam vsak dan od Vseh svetih dalje do nedelje 6. novembra v pisarni šolskega upravitelja. Pouk na kmetijski nadaljevalni šoli je brezplačen.

□ Srečke II. stadionske loterije se dobe v Celju v pisarni podružnice »Slovenec« v Cankarjevi ulici št. 4 med uradnimi urami. Segajte pridno po njih. Zrebanje je 1. decembra 1927. Oglejte si seznam bogatih dobrotov v izloži podružnice »Slovenec«.

□ Kdor prošle nedelje ni dobil vstopnice k predstavi »Robert in Bertram«, Naj se potrudite takoj v Slomškovo tiskovno zadrugo, kjer že prodajajo vstopnice za isto predstavo, ki je bodo celjski Krekovci priredili v nedeljo dne 23. t. m. ob pol 4. popoldne v Narodnem domu. Okolišane opozarjamo, da si lahko vstopnice rezervirajo tudi po dopisnici. Pišejo naj na naslov: Krekova mladina v Celju, hotel »Beli volc«.

□ Mestno gledališče v Celju. Drevi ob osmih vpripori mestno gledališče narodno pravljico v štirih dejanjih »Mogočni prstani«, spisal Fran Milčinski. Fr. Milčinski je znan bolj pod imenom Fridolina Žolne, kar pove, da nam bo nocojšnja predstava nudila obilo zabave.

□ Premestitev v državni službi. Tehnični uradnik 3. skupine II. kategorije g. Milan Lenassi je premeščen od X. terenske telegrafsko - telefonske sekcije v Mariboru k XXXV. terenski telegrafsko-telefonski sekciji v Celje. — G. dr. Jurij Stempihar, pisar v 9. skupini I. kategorije pri upravnem sodišču v Celju, je imenovan za sodnika v 7. skupini I. kat. v Preki in obenem za sodnika poedinca. — Za veterinarja v 8. skupini I. kat. pri okrajnem glavarju v Račnju je imenovan g. Boltec Vasil, doslej veterinar iste skupine in kategorije pri celjskem okrajnem glavarstvu s sedežem v Braslovcah. — Dosedanji veterinar 7. skupine I. kat. pri celjskem okrajnem glavarstvu s sedežem v St. Juriju ob južni železnici g. Anton Uršič je imenovan za veterinarja pri okrajnem glavarstvu Konjice.

□ Napredovanja in imenovanja. Za kanclista v 3. skupini III. kat. pri okrožnem sodišču v Celju je imenovan g. Anton Cmer, Enako je pri istem sodišču imenovan za kanclista 3. skupine III. kat. g. Anton Veber, doslej oficijent v 2. skupini zvanjnikov pri istem sodišču. — Iz 6. skupine I. kat. je pomaknjen v 5. skupino I. kat. g. Vojteh Hrabalek, veterinar pri celjskem okrajnem glavarstvu. — Iz 8. skupine II. kat. je pomaknjen v 2. skupino II. kat. ekonom javne bolnice v Celju g. Ivan Prekoršek.

Laško

Za našo razstavo sadja dne 9. oktobra je bilo med okoliškimi sadjarji obilo zanimanja. Vabilu Sadjarske in vrtnarske podružnice za Laško se je odzvalo lepo število 50 sadjarjev, ki so od blizu in daleč prinesli do približno 300 kg najlepšega sadja. Nagrade in diplome bo odbor razstavljal razdelil v nedeljo dne 23. oktobra ob pol 9 v laški šoli. Odbor.

Trbovlje

□ Štirinajstrednja plača. Nekje čitamo, da se hoče od strani II. rudarske skupine predložiti rudarskemu glavarstvu in TPD spomenica, da se uvažuje § 206. rudarskega zakona, ki govori, da se mora za službo delavcem izplačevati vsajih 14 dni. Če bo ta spomenica kaj zalegla, dvomimo. Da bo javnost informirana, objavljamo vest, ki smo jo dobili iz Belgirada, da so posredovanja pri ministrstvu za šume in rube v Belgiradu imela uspeh. Krivda, da se odlok ministrstva še ni izdal je samo ta, ker ni bilo pri rokah točnega poročila o akordnih delih v jami. To se je storilo in upajmo ugodne rešitve v kratkem. Te pismo zato, da se ne bo reklo, da klerikaleci nič ne delajo, vladajo pa spomenice, kjer ni izgleda za uspeh. Tudi za rudarske starovpokojece imamo obvestilo, da se jim bo življenski položaj zboljšal. Torej je II. rudarska skupina že prepozno prišla s to spomenico.

□ Lukežev sejem v torek se je po več letih zopet dobro obnesel in je upati, da se bo stopnjema zboljšal. Zadovoljni so bili živinorejci, ki so prodali za Trbovlje izredno veliko število 90 glav goveje živine, kakor tudi kramarji. Splošno se pa želi, da bi se vpeljal še Miklavžev sejem, ki je bil svojčas eden najboljših sejmov. Tudi več reklame za sejme si želijo posebno živinorejci. K dobremu obisku sejma je pripomoglo tudi, ker je bila pred par dnevi ravno plača rudarjev.

□ Za olepšavanje grobov. Občina deli danes v četrtak ves dan za okinčanje grobov brezplačno dvakrat sejani pesek.

Hrastnik

Anketa posvetovalnice zavoda za zaščito otrok v Hrastniku se je vršila v torek ob 4 popoldne v občinski hiši v Hrastniku. Anketo je sklical zavod za zaščito otrok v Ljubljani, Anketa je kot zastopnik občine presedel g. Malovrh. Poročal je g. dr. Dražgoš iz Ljubljane. Posvetovalnica obstoja od februarja letos. Med tem časom je bilo preiskanih 915 mater z dojenčki, obisk na domu se je izvršil v 550 slučajih. Blagajna je imela dohodkov 7100 Din. Rudnik daje 600 Din redne mesečne podpore, steklarna 300 Din, občina Trbovlje 200 Din. V blagajni prispeva tudi bratavska skladišnica. Kemična tovarna do sedaj ni nič prispevala, razen eno tretjino pohištva. V blagajni je ta čas 815 Din, Pasiva bo krija država. Pohištvo je preskrbela poleg Kemične tovarne tudi steklarna in bratavska skladišnica. Dr. Kumar poroča, da se je nasplošno higijena pri otrokih zboljšala, čeravno še malo časa obstoja posvetovalnice. Sestra iz Trbovelj poroča, da je ljudstvo splošno dostopno za pouk, vendar uspehov ni posebnih vsled slabih razmer med ljudstvom.

Zagorje ob Savi

Katoliško prosvetno društvo je imelo v nedeljo 18. okt. svoj občni zbor, ki je bil zelo vreden radi stvarne debate in velikoga števila udeležencev. Pomanjkanje primerne dvorane zelo ovira sicer marljivo članstvo pri prosvetnem delu; zato je bil zelo aplavdiran sklep, da se s podvojeno energijo nadaljuje delo za prizidek nove dvorane k Zadrugnemu domu.

Opereta »Mlada Breda« v Zagorju. Pevski odsek vpriporil pod vodstvom g. Rozmana v soboto zvečer ob pol 8. in v nedeljo pop. ob 8. v Zadrugnem domu spevoigro »Mlada Breda«.

Gasilsko društvo je v nedeljo imelo nenapovedano vajo. Ravno med vs. mašo ob 8. je začela pisikati rudniška sirena in le sreča je bila, da jo vsled močnega orgljanja niso slišali v cerkev, sicer bi nastala lahko velika zmeda. Ljudje so od vseh strani hodili povpraševati, kje gori in so se nevoljno vračali, ko so zvedeli, da je sirena pisikala le radi vaje. Gasilno društvo naj si za take poizkuse izbere primernejši čas, kot je nedelja dopoldne. — Pri omenjeni gasilski vaji v nedeljo si je zlomil roko g. Ferdo Motnikar, urar v Zagorju.

Jugoslovanska Matica v Zagorju ob Savi priredi v četrtak 20. t. m. ob 7. zvečer v občinski dvorani predavanje o Goriški.

Slovenska krajina

Blagoslovljenje zvonov v Dol. Lendavi. Zupnija že dolgo ni imela tako veličastne slovesnosti, kakor preteklo nedeljo. Cerkev je dobila nove zvonove, ki so bili ta dan blagoslovljeni. Zvonovi so bili slovesno pripeljani od kolodvora do cerkve. Spremljali jih je do 500 ljudi. V pohodu je korakalo veliko število konjenikov, Marijina družba z zastavo in vsa gasilska društva iz cele zupnije. Igrali sta dve godbi. Zvonove je blagoslovil kanonik in dekan Fr. Straus. Štiri zvonove so potegnili v cerkveni stolp, enega pa je dobila kapela sv. Trojice na hribu.

Gimnazija v Murski Soboti. Gosp. poslanca Klekl in Jerič sta intervenirala pri prosvetnem ministru, da se prekliče ukinitve V. in VII. razreda na gimnaziji v Murski Soboti. Kakor se doznava, je bila intervencija uspešna in je obstoj V. razreda zagotovljen.

Kamnik

Srbski kmetje v Kamniku. V nedeljo, 16. t. m. je prišlo si ogledat Kamnik in njegovo okolico čez 30 kmetijskih gospodarjev iz kosovske in timoške oblasti pod vodstvom načelnika v min. Miloša Štiblerja. Iz Jarš so šli najprej pogledat mlekarjo v Radomljah, nato graščinski gospodarstvi v Černelem in v Volčjem potoku. Pred poldnem so se z avtomobili pripeljali v Kamnik, kjer so jih sprejeli vlad. svetnik dr. Ogrin, mestni zupan Kratnar in občinski svetnik dr. Zvolkelj. Po iskrenih pozdravih in odzdravih so jih imenovani funkcionarji vodili na Mali grad, da si raz nje ogledajo mesto in okolico. Žal je oblačno vreme bilo krivo, da ni bilo dovolj razgleda in tako gostje zlasti prelepih Kamniških planin niso videli. Pri kosilu, prirejenem pri »Kendi«, so bile izrečene obojestranske napitnice, kjer si lahko obudoval izredne govorniške zmožnosti srbskega preprostejša seljaka. Po kosilu so si šli gostje ogledat še graščino na Križ in Mejačevce vinske kleti v Komendo, nakar so se vrnili v Ljubljano. — Nad lepoto slovenske zemlje so bili gostje navdušeni in so blagorivali slovenskega kmeta, ki da živi v tako urejenih razmerah. Zanimivo je bilo poslušati seljake, kako so se živo zanimali za slovensko zgodovino, predvsem ono iz turških časov in bojev. In kako so v zgodovini podkovani ti preprosti seljaki!

Zopet pretep ob cerkvenem proščenju. Topot so se udarili na Gozdu nad Kamnikom. Sami mladi fantje, eni se niti vojaki niso bili. Žrtve pretepa je mlad, komaj od vojakov se vrtniši gospodar, ki je bil tako nesrečno ranjen, da mu je črvo izstopilo in bo težko ozdravel. Okr. zdravnik dr. Polc je sredi noči šel obvezovat in dal ranjenca prepeljati v bolnico v Ljubljani. Izkupil jo je tudi, čeprav lažje, gostilničar Miklavž Kuhar, ko je fante miril.

Moste pri Ljubljani

Prireditve Krekovec se je dobro izvršila. Višek zanimanja je bil govor poslanca k Kremžarja, ki je pokazal Kreka mladini takšnega kakor smo ga poznali prijatelji in znanci. Tako bo marsikateri mladih radovednežev vedel, zakaj je bila osebnost Krekova tako privlačna, da še danes in bo še dolgo vplivala med nami. Mala deklamovanka je morala deklamacijo ponoviti. Mladina, naprej!

Z nedeljsko pridigo v cerkvi Karmeličank je mnogim zelo ustrezelo. Vsem, ki so se prizadevali, da se je s pridigo začelo in pa g. patron iskrena hvala!

Vincencijeva in Elizabetina konferenca pripravljata obdaritve revnih otrok. V ta namen se bodo pobirali prispevki v denarju in blagu. Kdor more, naj pomaga lajšati bedo. Ustreglo bi se

Bolečin
nimam nič
več! Seveda preje
so me nadlego-
vale razne bole-
čine, glavobol, zobobol,
neuralgije, revmatizem, sedaj pa
je vse to brez sledu izginilo.
Našel sem talisman, ter ga visoko
cenim in spoštujem, to je
Aspirin-
tablete Bayer,
prisrčno samo v originalnih Beye-
rovih omotih z modro-belo-
rudečo varstveno znamko.

tudi z obleko, ki je sami več ne rabite in dela v omari napotje. Kdor bi rad kaj nasvetoval glede nabiranja podpor ali dal kakšno informacijo glede potrebnih, naj se zgleda pri g. Kocmurju ali pa pri g. Gradu ali g. Valentinu.

Vodovodne cevi so letos položili v štirih ulicah v Zelini jami in na Selu, kakor je bil sklep občinskega sveta. Za letos je delo končano, a prihodnje leto se bo delo nadaljevalo. Tudi na Kodeljevem so vode potrebni. Ker pa pridejo v do-
glednem času pod mesto, jim bo preskrbelo mesto tudi vodo.

Uršnika

Srbski kmetje, 36 po številu, so prišli pretekli petek na Uršnik. Sprejeli so jih zastopniki oblasti in uradov in jim razkazali vse zanimivosti. Popoldne so bili pogosteni v Rokodelskem domu, popoldne pa so si ogledali še obratovanje v naši Mlekarski zadrugi. Z večernim vlakom so se odpeljali z najlepšimi vtisi in spomini na naše kraje.

Cerkveni koncert se je vršil v nedeljo ob dokaj številni udeležbi. Pogrešali smo Ljubljancov, zlasti še glasbenih kritikov, da bi podali strokovnjakso poročilo o zelo lepo uspelem koncertu. Brez pretiravanja lahko rečemo, da spada uršniški cerkveni zbor med najboljše podeželske zebre in da umevajo tudi tok časa, je pričal pestri spored. Gospod Jobst, znani cerkveni skladatelj iz Žirov, je mojstrsko izvajal na naših starih orgljah učinkovite pred- in poigre. Spored je trajal ravno poldrugo uro, kar za cerkvene koncerte popolnoma zadostja. Cerkevemu predstojstvu je bilo občinstvo hvaležno za izredni glasbeni užitek, ki mu ga je nudilo.

Kočevje

Sejmsko poročilo. Prošli semenj ni bil posebn obiskan. Kramarjev malo — še manj pa kupcev. Tudi semenj z živino se kar nič ni mogel razviti. Krav je bilo zelo malo in te od 6000 do 8000 kron komad. Nasplošno se je zelo malo prodalo in iztržilo. Pač znamenje pomanjkanja denarja!

Iz seje kočevske NRS. V soboto je sklical mestni odbor Sajovčevce NRS sejo, ki je izzevala, kakor smo čuli, zelo drugače kot si je pa želel šef g. dr. Sajovic. Urednik »Nove Samouprave« g. Bedina mu je namreč očital, da se ni pod njegovim županovanjem ničesar storilo za izboljšanje socialnih razmer delavstva. Dr. Sajovic v resnici ni prav ničesar storil za naše rudniške delavce, ki pa vendar tvorijo velik del prebivalstva mesta Kočevja. Zato bo tudi naš delavec z jasno vestjo volil 30. oktobra tja, kjer je našel največ razumevanja in največ podpore.

Meflika

Uboj v gostilni. Na Radovici se je zgodilo v nedeljo zvečer okrog 23. ure. Pijani fantje so zaklali Jožeta Petriča, posestnika in bivšega župana na Radovici, očeta več nepreskrbljenih otrok. Njegovega sina, ki ga je branil, so pa smrtno nevarno ranili in bo vsled notranje krvavitve pod srcem težko ostal pri življenju. Kakor je mogel ugotoviti iz Metlike došli zdravnik, Vsekakor je dobro, da je vsaj toliko časa ostal pri življenju, da ga je mogel sodnik, ki je na srečo odšel ob 1. uri zjutraj z zdravnikom zaslišati. Kako je prišlo do uboja? Pokojni Petrič je bil v nedeljo zjutraj v Gradcu po opravkih. Dopoldne je prišel v Metliko in je bil že precej glasan v neki gostilni. Ko je prišel pozno domov iz Boldraža, so prepevali radovaki fantje, tudi že razigrani od prevelike pijače. Petrič, kot bivši župan, ki se je rad pokazal, da ima moč, jih je začel kregati in siliti, naj prenehajo s petjem. Fantje korajžni, kot so bili, niso marali za njegovo jezo. Torej je on enega baje udaril s palico po glavi. Fantje so pa kot risi navallili nanj, v pretep se je vmešal tudi sin Petrič. In ko rovanja ni kazalo biti konec, je eden fantov potegnil nož in Petriča očeta zaklal v sree, sina pa smrtno ranil. Takoj so hiteli sosedje z vozom po zdravnika in orožnike. Pridružili se je tudi sodnik, ki je zadevo preiskal na lcu mesta. Zdravnik je konstatiral pri očetu smrt, pri sinu pa smrtonosno rano. Korajžne fantje so pa orožniki prignali v metliko ježe, da se ohladi od vina. Vendar pravega, ki je imel koražjo za nož potegniti, niso prejeli, ker se je pred ljudmi izgovarjal, da se gre sam javit sodnji, v resnici je pa pobegnil. Seveda ga ne bo tako težko izslediti, ker se vo za njegovo ime. Značilno je to, da so vsi fantje mladoletni, eden je menda še lani hodil v ponavljajo šolo. Sedaj pa sodite! Kakšna je danes mladina? Kdo je tega kriv?

Dopisi

Žiri. Proslava desete obletnice Krekove smrti se je Prosvetnemu društvu z nedeljsko prireditvijo popolnoma posrečila. Kot prva točka sporeda je bil krasen govor g. Skubice o dr. Kreku. G. Skubice je bil pred 10. leti kaplar v St. Janžu, je s Krekom živel in mu umirajočemu podelil sv. poslednje olje. V polurnem govoru nam je mojstrsko orisal dr. Kreka kot politika, pisatelja in organizatorja, dobrotnika in saljivca. Nate je deklamiral g. Zofka Mlinarjeva »Ob Krekovem grobu«. Vprijorizirali »Verige« je uspeša v ponos Prosvetnega društva in njegovega režiserja g. Erznovnika. Prav tako tudi smešna »Stražar in postopaček. Obisk je bil dober, kljub temu, da sta se vršili istočasno dve drugi prireditvi. — Restavraciji »pri Skandruc« sta otvorila Janez in Terezija Blažič na Dobračevci.

Kulturni pregled

Ljubljansko gledališče

DRAMA.

Začetek ob 8 zvečer.

Četrtek, 20. oktobra: Zaprt.
Petek, 21. oktobra: Zaprt.
Nedelja, 23. oktobra: IDEALNI SOPROG. Izven.
Ponedeljek, 24. oktobra: HLAPEC JERNEJ. Red C.

OPERA.

Začetek ob pol 8 zvečer.

Četrtek, 20. oktobra: Zaprt.
Petek, 21. oktobra: LJUBEZEN DO TREH ORANZ.
Premierni abonma.
Nedelja, 23. oktobra: RIGOLETTO. Izven.
Ponedeljek, 24. oktobra: Zaprt.

Premiera opere »Zaljubljen v tri oranže« od Sergeja Prokofjeva se vrši v petek 21. t. m. To bo obenem premiera tega velepomembnega dela za Jugoslavijo. Poleg Stravinskoga (balet »Petruška« v Zagrebu) so to drugi moderni ruski komponisti, ki se oglašajo v naših krajih. Za ljubljansko opero je to prav važno dejstvo, da se postavlja z vpričržitvijo tega dela v vrsto onih zavodov, ki propagirajo moderna, sodobna, slovanska dela. Opet na tradicijo, ki si jo je ustvarila naša opera z izvedbo skoro vseh repertoarnih slovanskih del, prav posebno pa s kultiviranjem klasičnih del (Mozarta in Beethovna) ter Wagnerja so ustvarjeni pogoji, ki nas opravičujejo na tak korak. Na našem občinstvu pa je, da to akcijo podpre moralno in materialno. Prispeli smo do mejnika, kjer ima odločiti publika, ali naj se naša reprodukcijska umetnost razvija v tej smeri, ali naj propade ker pač kot taka v naši sredini nima raison d'être! Sodeč po zanimanju (ki pa še od daleč ni tako, kakor bi ga bilo želeli) se vsaj del občinstva zaveda te svoje dolžnosti. Vstopnice za to predstavo so od danes na prodaj pri dnevnih blaginji v operi.

Dva mariborska gosta v naši operi. V soboto gostujeta v operi »Orlovec« dva člana mariborskega gledališča, gd. M. Lubejeva in g. Arstovič, in sicer v partijah Dolly oziroma Jolly. V istih partijah sta dosegla nedavno v Zagrebu izredno lep uspeh. Na to gostovanje opozarjamo že danes.

Za soboto, dne 22. t. m. napovedani gledališki predstavi: opereta »Orlovec« in drama »Polnoč« sta vsled koncerta hrvatskega pevskega društva »Kolo«, ki se vrši ta večer, odpovedani.

Mariborsko gledališče

Repertoar:

Četrtek, 20. oktobra ob 20. uri: TRAVIATA. Ab. B.
Na novo naštudirana.
Petek, 21. oktobra: Zaprt.
Sobota, 22. oktobra ob 20. uri: PYGMALION.
Ab. A.
Nedelja, 23. oktobra ob 20. uri: BAJADERA. Kuponi.

Mariborska operna sezona se odpre v četrtek 20. t. m. z na novo naštudirano priljubljeno opero »Traviata« v novi zasedbi in novi opremi.

Glasba

Nastop zagrebškega »Kolca« v Frankfurtu in nemški časopisi. O nastopu Kolačev meseca julija na glasbenem festivalu v Frankfurtu so prišli različni veliki nemški listi najlaskavejše ocene. Med drugim pišejo: Podavanje zbora Kolačev in njihovega dirigenta ne moremo dovolj visoko oceniti. Krasen glasovni material (posebno bas), izvrstna disciplina in požrtvovalnost do stvari same, tvorijo najlepšo celotno sliko zborov. Občudujemo naravnost velikansko delo dirigenta, ki je razmeroma dolgo delo naučil in izvajal v tako odlični formi. Solisti so glasovno izvrstni, posebno basista Križaj in Betetto ter pripovedovalec tenorist Benkovič. »Kolo« nastopi v Ljubljani v soboto, 22. t. m., z istim delom kakor v Frankfurtu. Izvaja Sirolov oratorij: sv. brata Ciril in Metod. Predprodaja v Matični knjigarni.

KONCERT STOLNEGA CERKVENEGA ZBORA V KAMNIKU.

Prešlo nedeljo popoldne je v kamniški nadžupni cerkvi koncertiral stolni cerkveni zbor iz Ljubljane. Ravnatelj stolnega kora, prof. Premrl je izvajal štiri samostojne orgelske točke in spremljal zborovo petje, dirigiral pa je gosp. kanonik dr. Kimovec.

O Premrlovi igri na orglah govoriti bi bilo odveč. Menim, da nima vrednega vrstnika v naši državi, — izvzemši morda Dugana v Zagrebu, ki pa ga Premrl daleko nadkriljuje v umetniški interpretaciji in še bolj v registriranju. Že dejstvo, da si je Premrl izbral za koncert kompozicije, ki odgovarjajo sestavi šutenskih orgel, kaže, da mu ni za zunanji efekt, ampak predvsem za umetnost. Tako pa smo slišali, kako izvrsten instrument imamo na šutenskem koru, čeprav orgle nimajo sestavi primerljivih jezičnikov in bi nujno potrebovale vsaj oboe. Od vseh izvajanih orgelskih kompozicij je najbolj ugajala »Pri jaslicah«, ki jo je mojster Premrl podal tako, da nas je siloma pritegnil za seboj. Radi bi bili slišali kako Premrlovo lastno kompozicijo za orgle; kadar zopet pride z zborom v Kamnik (upamo, da ta nastop v Kamniku ni bil zadnji), naj nam zaigra kaj svojega!

Pevski zbor je gotovo po svoji umetniški višini prvi cerkveni zbor v Sloveniji. Nima sicer med sopranj odlične solistinje, toda so soprani emotivni in prožni, alti mehki in voljni. Bolji od ženskih glasov je možki del zborov. Če izvajamo malo šibke tenorje, je zbor po moči glasov sestavljen vzorno. Izredno lepi, mehki in topli so basi, tako, da poslušalca skoro moti ta mehko in mu odteguje utis celote. Eno hibo pa ima zbor, ki mu je ne moremo odpustiti: izgovarjajo šutenska cerkev je zelo akustična, pa smo vendar jako težko razumeli besedilo. Upadi in končavanje posamičnih besed ni bilo tako enotno, kakor je drugače zbor enoten. Zorniki in sičniki so se pri posamičnih glasovih, kakor pri celim zboru slišali po večkrat. Naj omenim še, da je možki del zbora sledil dirigentu veliko bolj vestno kot ženski. To so hibe, ki sicer niso velike. Ali pri takem zboru bi izginile še te malenkosti.

V prednašanju se je pač poznala Kimovecva roka. Kimovec kot dirigent je zanimivost zase. Odkrito povem: če bi slišal zbor pod Kimovečevim vodstvom kjerkoli, bi po prednašanju spoznal, da ga vodi Kimovec, čeprav ga ne bi videl in vedel. Kimovec je slikar v dirigiranju: pesem obdela in prinese plastično: sami kontrasti so, temne sence, silno svetle luči, težke, sijajne barve, ne počasi se preltavajo druga v drugo, ampak nametane. Kakor valovanje morja je skladba, ki jo Kimovec dirigira in mu zbor vzorno sledi. To smo občutili posebno pri njegovi »Tebe Boga hvalimo«. Zal, da ni imel še orkestra s seboj. Zanimivo je vzporediti dirigenta obeh najboljših slovanskih cerkvenih zborov, frančiškanskega in stolnega: Kimovec in Sattnerja, morda prav tako zanimivo kot primerjati ju kot skladatelja. Oba slikarja, Sattner,

kakor tra Angelico, Kimovec kakor Cezanne. Čudno, pri obeh se mi je v občudovanju njunega dirigiranja nehote usiljevala misel: slikarja sta! Se par besed o programu. Od sreča smo hvaležni Premrlu, da je pel z zborom same Slovence, celo same še živeče komponiste. Dveh pa smo pogrešali: Klemenčiča in Mlinar-Cigaleta. Škoda, da ni bila v programu po ena pesem vsakega. Ni tu mesto govoriti o komponistih; povem le, da je od Premrlovih najbolj ugajal »Sv. Frančišek«. Bolje pa bi bil storil Premrl, če bi ne bil postavil štirih svojih pesmi kar po vrsti. Bi ga bolje spoznali, še bolj videli, kako je od vseh slovanskih cerkvenih komponistov najbolj naš, najbolj slovanski.

Udeležba pri koncertu je seveda pokazala, kakor vedno v Kamniku pri vsaki res lepi stvari, da se Kamnik premalo zanima za lepo umetnost. Častna pa je bila udeležba iz okolice. Kmet v kamniškem okolišču napreduje v kulturi in bo kmalu prehitel meščane in inteligenco. SI. S.

Knjige in revije

Kristusove legende. Spisala Selma Lagerlöf. Prevedla Marija Kmetova. Knjigo je založila Mohorjeva družba. Za ude stane broš. 21 Din, za neude 28 Din. — Znamenito švedsko pisateljico prištevamo k največjim ženskam sedanje dobe. Po svojem romanu Gösta Berling je brž zaslovela, da so njena dela prevedena že v vse večje evropske jezike. V slovenskem prevodu imamo še malo takih knjig. Prevod je zelo lep in se gladko čita.

Eme Arkove knjige: »Prikrivanje perila po životni meri« sem pregledala. Knjiga je res zadelala vrzel v naši strokovni književnosti, kot poudarja pisateljica sama, saj je prva slovanska knjiga te vrste. Dobro bo služila praktičnim potrebam, ker podaja v majhnem obsegu navodila za prikrivanje vseh vrst perila. Pisana je preprosto in jasno. Radi tega ni priporočati samo šolam, ki jim je predvsem namenjena, marveč bo lahko tudi gospodinjam v najboljšo pomoč. Cena knjige je 40 Din in se dobi v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani. — M. Karolina.

Molière: Skopuh (L'Avare), komedija v petih dejanjih. Prevel Niko Kuret, Ljubljana 1927. Založila Jugoslovanska knjigarna. Ljudski oder XII. zvezek. Cena 18 Din. Za izvrstno burko »Scapinove« zvijače, ki je lani prešla vse podeželske odre in povsod vzbujala salve smeha, smo dobili sedaj v izvrstnem prevodu Niko Kureta še Moliérovo klasično komedijo »Skopuha«. Skopuh ima vse polno resnih momentov, vendar je tudi toliko komičnih prizorov v igri, da se bo občinstvo tudi po Skopuhu izvrstno zabavalo. Figura Skopuha, ki ima še dandanes ponekod precej podobnosti, je mojstersko delo pisatelja-umetnika. Ker je bil Molière sam igralec, je znal pisati za igralce, zato vsebuje igra vse polno efektivnih prizorov in vlog, ki so nalašč za igralce pisane. Ima 10 možkih in 4 ženske vloge. Od teh 10 možkih vlog, je 5 epizodnih, tako, da rabi režiser samo 5 + 4 vloge. Igrji je pridejan predgovor (napisala prof. A. Rožida), v katerem najde režiser vse potrebne napotke in navzete glede kostumov, karakterizacije oseb, sploh vsega, kar je važnega v igri. Tudi predavatelj pred igro bo našel marsikaj porabnega v A. Rožidovem predgovoru, kar naj občinstvu v uvodu razjasni in razloži. Zato smo prepričani, da bo našel »Skopuha« pot po vseh podeželskih odrih in da bo ljub gost, ker je dobrih iger itak malo na razpolago. Ljudski oder bo prinesel v tisku letos poleg »Lumpacija Vagabunda« in »Skopuha«, še na novo prirejenega »Krivopri-sežnika« in »Zapravljenca«, tako, da bodo odri za vso sezono preskrbljeni. »Skopuh« ni odersko zmašilo, ampak svet stalne literature in vzgojne vrednosti, ki je kot komedija edina svoje vrste.

PREDAVANJE VSEUC. PROF. DR. TURICA.

Izvajanja prof. dr. Turica 14. t. m. na Ljudski univerzi v Mariboru o temi »Kulturna in politična kriza sodobne inteligence kot posledica zgrešenega prosvetnega sistema«, zaslužijo vso pozornost. Smisel njegovega predavanja je bil kratko ta: (Opozarjamo, da je g. predavatelj govoril o hrvatskih in deloma srbskih razmerah, ter izrecno pripomnil, da mu slovenske tozadevne prilike niso dovolj znane. To je vsekako škoda, ker bi nas ravno v tem oziru zanimala njegova sodba.)

V naši državi je kriza intelektualnih delavcev. Kaže se v tem, da je položaj intelektualnega stanu od dne do dne slabši, da izgublja vedno bolj svoj vpliv in ugled v socialnem in političnem življenju ter je izročen na milost in nemilost političnim borbam.

Glavni vzrok temu je po njegovem mnenju — globoki prepad med intelektualci in priprostim ljudstvom. Ta prepad so zakrivali intelektualni delavci sami, deloma, ker imajo v svojih vrstah dosti nesposobnih ljudi, ki znanost le diskvalificirajo, deloma ker ne obračajo svoje znanosti v korist ljudstva. Njihova dolžnost bi bila, da na eni strani dvignejo prirodne sposobnosti ljudstva, da bi jim potem moglo slediti, na drugi strani pa se sami potrudijo in pripognejo do ljudstva in svojo znanost napeljejo predvsem v rešitev življenjskih vprašanj naroda in države.

Ker tega ni, zato jih ljudstvo ne razume in ne mara. In ker ne najdejo razumevanja in zaslombe v ljudstvu, so prepričani političnim strankam, ki smatrajo intelektualne delavce samo za enakovreden objekt svojih strankarskih namenov, kakor ostale sloje, samo za volivne krogljice, ne omogočijo pa jim pozicije, ki bi jim pristojala v demokratski moderni državi.

Izvajanja g. profesorja veljajo res predvsem za hrvatske in srbske razmere. Pri nas, lahko trdimo, je v tem oziru neprimerno boljše, zlasti kar tiče našega duhovskega stanu oziroma katoliškega izobraženstva — dasi seve s tem ni rečeno, da je že idealno. Slovenci smo imeli Kreka. — Vendar pa čuti posledice prepada med hrvatsko oz. srbsko inteligenco in ljudstvom tudi slovenski duševni delavec prav bridko na svoji koži. Zato je treba le pozdraviti tozadevna izvajanja in prizadevanja g. profesorja. Želimo, da bi ga poslušnilo zlasti hrvatsko in srbsko izobraženstvo. Mi pa vidimo v tem zopet ogromno važnost dela, ki ga vrše naši prosvetni delavci in organizacije, ki gradijo in vzdržujejo most med ljudstvom in strokovno znanostjo. Morda bi se Hrvati in Srbi v tem oziru od nas lahko marsikaj naučili. Zato je obžalovati, da g. predavatelj ne pozna tozadevnih slovanskih razmer, oziroma dosti manj kakor daljne švicarske in danske.

Drugače pa smo mu hvaležni za njegove misli. Naj ne konča z Mariborom, kajti to vprašanje je v resnici eden najvažnejših problemov naše države. A.

Cerkveni vesnik

Kongregacija za gospe pri sv. Jožefu ima jutri ob pol 7. zjutraj sv. mašo zadušnico za ranjko go. Bev. Počivalnik.

Sport

Ocenjevalna motociklistična vožnja.

Motoklub »Maribor« priredi v nedeljo dne 23. okt. 1927 jesensko ocenjevalno vožnjo za vsa motorna kolesa brez in s prikolico. Proga te vožnje pelje od Maribora s startom ob pol 8 na Glavnem trgu do Celja, kjer je kontrolna postaja, nato preko Arje vasi, Velenja do Slovenjgradca, kjer se nahaja druga kontrola. Iz Slovenjgradca pa preko Dravograda zopet do Maribora, torej nekako okoli Pohorja. Ocenjevalna vožnja je razdeljena v razrede. In sicer vsak razred ima predpisano minimalno povprečno vožnjo, in sicer: Razred 175 ccm = 20 km na uro, razred 250 ccm = 25 km na uro, razred 350 ccm = 30 km na uro, razred 500 ccm = 35 km na uro in razred preko 500 ccm = 40 km na uro. Motorna kolesa s prikolico do 600 ccm imajo predpisano vožnjo 30 km na uro in preko 600 ccm = 35 km.

LEPI IZRAZI.

Pri nedeljski tekmi med Ilirijo in Primorjem je prišlo do prerekanja in se je spozabil neki P. do tega izraza: Farška banda. Pripomnimo, da so njegovi tovariši v klubu Primorje naši Orli Kermavner, Tomšič, Furlan in Korčec. Novi način agitacije za sport je vsega posnemanja vreden. Le tako naprej!

STADION OSLO.

Tudi Norvežani so si omislili svoj stadion, v glavnem mestu Oslo ga gradijo. Dogotovljen bo v marcu 1928 in bo imel prostora za 20.000 gledalcev. Poleg glavnega prostora za nogomet itd. ima pokrite prostore za tenis, boksanje, drsanje in kolesarjenje. V načrtu so tudi posebni prostori za trening. Arena je 150 m dolga. Zraven bo tudi gledališče za 4000 oseb, kino za 1600 oseb in okrepčevalnica. (Norveška je zaenkrat še prohibicionistična.) Stadion je oddaljen od središča mesta samo 10 minut. Stroški zgradbe so preračunjeni na približno 37 milijonov dinarjev.

KAKO JE LAGALA.

Pa ga res ni preplavala, Kanala. Je sama povedala, kako je bilo, primorana seveda. Dejala

Samotarci radi kapric in prismodarij.

NESREČNA LJUBEZEN GA JE POGNALA MED ESKIME. — STIRIDESET LET ŽE NE GOVORI, KER JE DOBIL KOŠARICO. — MAČKE IMA RAJE KOT LJUDI. — V KOVAČNICI. — V ZALIVU NA LADJI. — ZA NEVESTO STA »VLEKLA«

Samotarja, ki dolgo let prebiva v kakem brlogu, navadno spravi tja »nesrečna ljubezen«. Pred kratkim je na Angleškem umrl neki Pitchford, ki je dolgo let prebival sam na nekem otoku. Vse časopise je pisalo o njem. Toda tisti listi, ki so pisali, da je bil to najbolj samotni prebivalec otoka Baffin, so se zmotili, kajti ta je bil skoraj vedno v stiku z Eskimi ter z njimi kupčeval in bil njihov družabnik. Ta torej ni bil tako strog »puščavnik«.

V Essexu živi James Mason že petdeset let v samotji, tudi zato, ker ga pred tolilimi leti ni uslišala njegova izvoljenka. Stirideset let sploh ni spregovoril z drugim kot s svojim bratom ter je takorekoč popolnoma pozabil govoriti. V zadnjih desetih letih je pa govoril še s pokojninskim uradnikom in nekim duhovnikom. Pred kratkim je v Eastbourne umrla neka čudakinja, ki ni marala nobenega človeka. Vedeli pa so, da ima rada domače živali in res so našli v njenih sobah vse polno najrazličnejših mačk. Ljudje so vedeli povedati, da jo je kot mlado dekle nekoč prevaril in od takrat je tičala v samoti.

V Holbornu v Londonu je neki kovač predelal kovačnico v krasno sobo, v katero se je zaprl ter ne mara z nobenim človekom imeti stika. Rekel je, da hoče tam živeti vse

Ljuba Nešić, naš poslanik v Sofiji, iskren pristaša zblizanja z Bolgari.

je, da je hotela dokazati, kako slabo je nadzorstvo pri takih plavalnih poskusih. Na Francoskem je stopila Loganova v vodo, je plavala nekaj časa, je nato zlezla v spremeljevalno ladjo, je spala tam 9 ur, je pred angleško obalo skočila spet v vodo in je plavala do konca. Ni čudno, da je bila potem tako sveža in da ji je šlo kar na smeh. Razpisanih 1000 funtov se ni branila, in številnih čestitk tudi ne. Sedaj, ko so jo ugnali, se pa izgovarja. In funte je tudi dala nazaj. Gotovo se naši bralci spomnijo na Spačka iz Prahe, ki se je v vodi Kanala malo umil in je nato trdil, da je Kanal preplaval. Sedaj je dobri Spaček dobil vrstnico.

svoje dni. Toda za ljudi ne mara, ne sprejema nikogar in le redkokdaj gre v mraku na ulico.

Mr. Bayard Brown je mnogo let prebil na jadrnici, ki jo je privezal v nekem samotnem zalivu. Za nikogar ni maral in le kadar je potreboval najpotrebnejših živil, je stopil v stik s čolnarjem.

Najbolj čuden samotar, a gotovo tudi najbolj »premaknjen«, kakor bi rekli na Gorenjskem, je bil pa neki angleški oficir. Ko se je vrnil iz vojne, okrašen s številnimi križci in svetinjami, je videl, da je poleg njega še neki drug oficir hotel poročiti damo, ki si jo je on izbral za bodočo ženo. Oba sta bila iz premožnih družin. Ker prostovoljno ni nobeden hotel odstopiti dekleta drugemu, sta pa »vlekla«. Določila sta, da mora tisti, ki ta »kratkot« potegne, oditi iz dežele ter se ne sme nikdar več prikazati, razen, če bi se ona dva ločila. In res je tisti, ki je zgubil, odšel, ter celih osem let preživel v prostovoljnem »prognanstvu«. Ker so pa danes »moderni časi in se k »modernemu« prištevata tudi ločitev zakona, zato se je srečni naveličal »jarma« in prepustil svoje mesto »prognancu«, ki je seveda z veseljem stopil na njegovo mesto. Tudi »ona« ga še ni pozabila.

»Svobodne« volitve v Mehiki.

Ubita atentatorja na generala Kovačevića.

Gospodarstvo

Nekaj misli o našem sirarstvu.

Podrobno se hočem dotakniti vprašanja, koliko smo v razdobju enega leta napredovali, mogoče tudi nazadovani na tem pridobitnem polju. Pregledno in menda za vsakega razumljivo kaže to sledeča tabela, ki se ozira samo na razstavljalec trdega sira ementalnega tipa l. 1926 in 1927. Trapišta in drugih polmekih in mehkih sirov tabela ne vpoštevja, ker sploh niso prišli do veljave in za slovensko sirarsko produkcijo za enkrat tudi ne prihajajo v poštev.

toma izostala. Polje se letošnje razstave ni udeležilo, ker se je med tem združilo s Savico v eno organizacijo, kar je s strokovnega in merkantilnega stališča samo pozdravljati. Horjul naj temeljito razmisli o tem, ali je za njega izdelava sira sploh rentabilna. Skupaj s tem pojavom pa bi bilo načelno rešiti tudi vprašanje, kakšni izdelki se vsled njih zunanjosti že a priori izključijo iz tekmovanja.

Prva srebrna kolajna za letošnji okoli 5 mesecev stari sir izkazuje dvig za 3.95% proti lanskemu kot prvemu nagrajenemu, ki pa je bil star

Primerjalna tabela

pri oceni sira slovenskih siraren v l. 1926 in 1927 doseženih in v odstotkih izraženih točk.

Tek. št.	Razstavljalec firma	Bivališče	Od 100 možnih točk doseženih		Zaznamovanje napredka za
			l. 1926	l. 1927	
1	Kmetijska Gospodarska zadruga	Boh. Bistrica	84.8	—	—
2	Sirarska družba	Bitnje v Bohinju	67.2	72.85	5.65
3	Sirarska družba	Češnjica v Bohinju	56.8	77.50	20.70
4	Sirarska družba	Polje v Bohinju	60.2	—	—
5	Sirarsko društvo	Savica v Bohinju	52.4	88.75	36.35
6	Mlekarska zadruga	Srednjavos v Bohinju	42.0	78.10	36.10
7	Mlekarska zadruga	Stara Fužina	56.8	68.10	11.30
8	Sirarska zadruga	Hraše pri Lescah	70.2	71.85	1.65
9	Mlekarska zadruga	Podhom pri Bledu	—	66.25	—
10	Mlekarska zadruga	Podkoren pri Kr. gori	—	63.85	—
11	Mlekarska zadruga	Rateče - Planica	72.2	73.75	1.75
12	Mlekarska zadruga	Ribno pri Bledu	68.2	60.75	—
13	Sirarna	Šenčur pri Kranju	—	79.35	—
14	Sirarna	Škofjajoka	—	75.50	—
15	Osrednje mlekarne	Ljubljana	72.4	75.60	3.20
16	Združna mlekarne	Horjul	62.8	41.25	—
17	Mlekarska zadruga	Logatec	—	79.35	—
18	Mlekarska zadruga	Vrhnika	79.2	80.2	0.80
19	Mlekarna Zidar	Bistrica - Mokronog	—	70.2	—
20	Mlekarska zadruga	Semič	—	58.75	—
21	Mlekarna	Št. Rupert na Dol.	—	81.35	—
22	Mlekarna	Ptuj	—	62.50	—

V podrobnem naj pojasnim to tabelo naslednje:

Radi boljšega pregleda in splošnega lažjega umevanja današnjega našega sirarskega položaja so razstavljalec razporejeni v skupine: Bohinjski, radovljiški okraj, ostala Gorenjska, Ljubljana, Notranska in mariborska oblast, katere porazdelitev je utemeljena v zgodovinskem razvoju našega sirarstva.

Leta 1926. se je potegovalo za odlikovanje te vrste razstavljenega blaga 18 razstavljalcev, letos je naraslo njih število na 28. Tabela se ozira samo na na obeh razstavah nagrajene tekmovalce; vpoštevajo pa pri tem letos izpadlega, ki bi prišel še v poštev pri načinu lanskega ocenjevanja. Lansko leto je bilo priznanj skupaj 10 odlikovanj, od teh ena srebrna in tri bronaste kolajne ter 6 priznanj, letos je bilo odlikovanih že 18 razstavljalcev, od teh trije s srebrno, 10 z bronasto kolajno in 5 s priznanicami. Posebno bohinijski razstavljalec so bili vsi odlikovani. Ako bi tudi letos obveljale lansko načelo ocenjevanja, bi bili končni rezultati v marsičem drugačni. Predvsem bi si priborili tudi letos srebrno kolajno samo en en tekmovalce, bronasto 10 in 7 priznanic. Da bi se bila ocenjevala tudi letos luknjavost z 10 točkami, bi imeli pred seboj zopet drugačno sliko.

Obojeletni tekmovalci izvrzeli Ribnega znamenjeje naraščanje. Neuspeh Ribnega je trenutno interna zadeva organizacije, ki je bila še pravočasno odpravljena.

Sirarske organizacije: Št. Rupert, Logatec, Šenčur, Bistrica, Mokronog, Škofja loka, Podkoren, Ptuj in Semič so sicer že lansko leto obstojale, toda so šele letos prvič pravočasno razstavile. Prvih pet se je že pri prvem nastopu nad vse pritiskovanje dobro odrezalo, toda ravno radi prvega nastopa ni mogoče njih napredka oceniti. Podhom po praznovanju šele sredi novembra 1927. obletnico pričetka svojega praktičnega sirarskega udejstvovanja in mu je zato k doseženemu uspehu samo častitati. Kmetijska gospodarska zadruga v Boh. Bistrici letos ni pod svojo firmo razstavila sirarskih izdelkov. Ker je trgovska posredovalka svojih članov in članice, je tako omogočila med njimi medsebojno tekmujevanje. Lanskoletni sir istega izvora je bil sicer tudi letos pravočasno poslan v ocenitev, toda je njegova pravilna ocenitev pomo-

14 mesecev. Nasprotno pa je bil lani stari sir za 4.90% bolj ocenjen od letošnjega nad eno leto starega. Pri prvi bronasti kolajni beležimo letos porast samo za 0.15% napram lanskemu.

Zanimiv je napredek v posameznih skupinah. Vrhnika n. pr. beleži enoletni napredek za 0.90%. Pri njeni sicer dobri organizaciji, toda slabih naravnih predpogojih bo po njenem prepričanju napredoval še skozi nekaj let v približno enakem razmerju. Ko se popne do 90%, bo dosegla svoj višek. Nevaren tekmeč se jej kaže v sosedu Logatecu, ki je stopil letos prvič v sirarsko tekmovalno areno in je ostal za njo z letošnjim svojim izdelkom samo za 0.65%, in to proti lanskemu. Za nepoznavalca krajevnih razmer je to fraprantno pojav. Kdor pa ve, da je bilo v bivši vojvodini Kranjski ocenjeno seno iz okolišja logaške sirarne kot najboljšje v celi deželi in da se mora boriti Vrhnika pri svoji kisli barjanski krmi z vsemi danimi pri tehničnimi in kemijskimi pripomočki proti s tem združenim težavam in neprilikam, mi bo pritril, da je nadkriljevanje Logatca nad Vrhniko in tudi drugimi našimi sirarnami samo vprašanje kratkih let, ako bodo Logatčani ohranili sedanjost svoje dobro volje. Ljubljana je napredovala prav lepo. Glede njenega nadaljnjega porasta pa sem v splošnem enakih misli kakor glede Vrhnike. Stopnjevanje do 90% in kulminacija bo tam dosežena. Zakon narave je pač tak, da se naravnih zaprek s se tako popolnoma umetniški pripomočki ne da odstraniti. Glede Št. Ruperta, Šenčurja in Škofje loka mi ni mogoče danes izreči svojega končnega mnenja. Precejšnji del šentrupertskega uspeha gre na račun sirarja. Odložimo zato nadaljnja izvajanja na drugo leto.

Nepričakovano je končno dvig, ki ga v enem letu beležijo bohinijske sirarne, oz. v Osrednji bohinijski sirarski zadrugi včlanjeni proizvajalci sira v radovljiškem okraju. Po petdesetih letih se pričlenja zopet uveljavljati domovna našega sirarstva, kjer se je začela orati ta ledina pod vodstvom blagopok. župnika Mesarja in prvega učitelja sirarstva v naših krajih Švicarja Hitza. Najvišji enoletni dvig v tem okolišju zaznamuje 36.35%, drugi 36.10%. To že ni več napredek, to so skoki. Seveda ne bo šlo več v tem razmerju naprej, toda dosegljivost 95—98% v razdobju nekaj let tukaj ni izključena, ako se bo korakalo strumno po začrtani

poti naprej in se producenti ne bodo strašili troškov investicij. Narava je ta okoliš itak že sama oblagodarila z vsemi za razvoj sirarstva potrebnimi dobrinami, predstavljal ga je za jugoslovanski Emmental. Ako merodajni faktorji hočejo pravilno izrabiti vse od narave dane jim prednosti, uporabiti preizkušene moderne pripomočke, potem bo res lahko ta del Gorenjske naš Emmental in Bohinjski njegov Lungau.

Tako sliko bodočnosti bi si predstavljal človek na podlagi dosedanjih rezultatov. Letošnji povprečni izdelek bohinijskih tekmovalcev izkazuje namreč 77.06%, torej nadkriljuje za 3.31% rateškega. Nasprotno beleži povprečni letošnji izdelek celega radovljiškega okraja 72.18%, torej za 1.57% manj od rateškega, ki se lahko ponaša z zmernim povoljnim porastom. Posebno bohinijske sirarne so v enoletnem skoku napredovale za celih 22.02%, celokupni radovljiški okraj pri polnem vpoštevjanju ribniškega neuspeha samo za 15.04%.

Po mojem prepričanju pri tekmujevanju l. 1928 ne bo mogoče več zaznamovati teh rapidnih skokov. V prvi skupini bo zadovoljiv že povprečni uspeh 80, pri drugi samo 76% in še to le tedaj, ako bodo strokito izvajale sprejete sklepe centrale in vpoštevale iz istega vira jim dole navsele.

Nočem biti prerok, toda na podlagi opazovanj zadnjih let imam pred seboj drugo sliko naše sirarske bodočnosti: Ponoč in namišljena prijetna pravica sta nevdržljivi temelj napredujočega gospodarstva. Konservativnost je v današnji dobi napredujoče tehnike in kemije neumestna. Ako bodo ostale na površju te slabe strani, potem bo izkazovala leta 1938. slovenska sirarska tabela sledeči vrstni red: V jugoslovanskem Emmentalu prednjači Rateče - Planica, ki je med tem zamenjala današnje svoje primitivne prostore z lastnim domom, zgrajenim na podlagi najnovejših izkustev in opremljenim z vsemi tehničnimi in kemijskimi pripomočki mlekarne in sirarske vede. Za prvenstvo se bori z Logatcem, mogoče tudi z Blokami. Tem slede ostale sirarske organizacije radovljiškega okraja, med katere se uvrščajo kot zadnje bohinijske, četudi so matične. Konservativnost je namreč obdržala do tedaj še vedno svojo premoč. (Dolje.)

Živinski sejem v Ljubljani, dne 19. t. m. Dogon je znašal: 143 konj, 7 žrebet, 76 volov, 43 krav, 13 telet in 96 prašičkov za rejo; prodanih je bilo: 14 konj, 32 volov, 35 krav, 11 telet in 50 prašičkov. Slabo vreme je povzročilo, da je bil dogon manjši, pa tudi kupčija je bila zelo slaba zlasti pri konjih. Cene so neizpremenjene: Voli I. 8.5, II. 8, III. 7, krave deb. 5—6, klobasariče 3—4, teleta 12—14 Din, vsi za kg žive teže; ostalo po kakovosti.

Finančni minister razveljavil odločitev belgrajske občine o novem posojilu. Finančni minister je razveljavil odločitev belgrajske občine o zaključku poslednjega posojila v znesku 1 milijon dolarjev skupine Chaise z motivacijo, da je rok do 1. maja 1928. pretekla.

Srednjevropski kaolinski koncern. Kakor poročajo iz Prage, se pod vodstvom zapadnoevropskih kaolinskih in samotnih tovarn snuje velik srednjevropski kaolinski koncern.

Hmelj. Zalec, 19. okt. (Izv.) Oba dni se je večina vama prevzemalo blago in ni bilo posebnih kupčij. Prekucev kar mrgoli, došlo je več novih kupcev in so tudi ostali dobili velika naročila. Ko vsaj Savinjski ne bi ponujali (sicer prikrito po raznih prekupčij) blago, se bo položaj tudi na našem trgu hitro izenačil z inozemskim in bi cene hitreje narasle. — Nürnberg, 17. okt. Pri živahnem prometu so cene nadalje čvrste in zboljšale, da pod 200 mark ni dobili nobenega blaga, pa najboljša vrsta se plačuje do 2200 mark (90 Din). — Zatec, 17. okt. Ker je navzočih vedno več trgovcev in zastopnikov pivovarstva in ker so se zaloge zelo skrčile od 155, na dobrih 20.000 stoz, zahtevajo hmeljarji visoke cene ter se drže zelo rezervirano. Cene so 2900 do 2500 K za 50 kg.

Borza

19. oktobra.

DENAR

Današnji devizni promet je bil v Ljubljani slab. V Londonu je bilo blago po 276.65, Newyork je bil imenovan 56.73 den., 56.74 bl. Narodna banka je intervenirala v devizah Dunaj in Curih, v katerih je bil tudi največji promet. Ostale devize so bile privatno blago. Berlin je bil nadalje čvrst ter zaključen v Ljubljani po 13.57 napram 13.56 včeraj.

Ljubljana. Devize: Berlin 13.555—13.585 (13.57), Curih 10.94—10.97 (10.95), Dunaj 80.73 (80.15), London 276.65 bl., Newyork 56.73—56.74, Praga 168—168.80 (168.40), Trst 309.75—311.75 (310.75).

Zagreb. Amsterdam 22.83—22.89, Curih 10.94—10.97, Dunaj 80.73—80.75, London 276.25—277.05, Newyork 56.629—56.829, Praga 167.99—168.79, Trst 309.25—311.25.

Belgrad. Berlin 13.546—13.576, Curih 10.94—10.97, Dunaj 79.8—80.26, London 276.25—277.05, Newyork 56.61—56.81, Paris 222.90—224.80, Praga 167.99—168.79, Trst 309.25—311.25.

Curih. Belgrad 9.13, Berlin 123.90, Budimpešta 90.70, Bukarešt 3.23, Dunaj 73.19, London 25.255, Newyork 518.50, Paris 20.355, Praga 15.37, Trst 28.54, Sofija 8.75, Varšava 58.06.

Trst. Belgrad 32.22—32.24, Curih 352—354, Dunaj 253.25—254.25, London 89.10—89.15, Newyork 18.27—18.28, Paris 71.60—71.85.

Dunaj. Devize: Belgrad 1247.5, Kodmaj 189.9, London 34.5025, Milan 38.67, Newyork 708.4, Paris 27.815, Varšava 79.44. — Valute: dolarji 706.85, lira 38.02, dinar 1242, češkoslovaška kruna 2098.5.

Praga. Devize: Lira 184.5, Belgrad 59.45, Paris 132.5, London 164.35, Newyork 33.745.

Dinar: Newyork 176.15, Berlin 7.375, London 276.5.

VREDNOSTNI PAPIRI

V Ljubljani zaklj. Ljublj. kred. 135, v Zagrebu 135; drž. papirji izkazujejo slabo tendenco. Promet je bil slab. 7% inv. pos. je nazadovalo na 83.5 den. Na Dunaju padle Trbovlje na 605 (61.75). Kranj, ind. na 49 od 50.8.

Ljubljana. Celjska 164 den., Ljublj. kreditna zaklj. 135, Prastredion 850 den., Kred. zavod 160 den., Strojne 70 bl., Veveč 133 den., Ruše 290—300, Stavba 56 den., Sešir 104 den.

Zagreb. 7% invest. posoj. 83.5—84.5, agrari 54.5 bl., vojna odškodnina 400—401, dec. 405—406, Hev. esk. 91, Hipobanka 55—56, Jugobanka 91, Prastredion 865, Ljublj. kreditna zaklj. 135, Sečera 600—601, Drava 585, Slavonija 16, Trbovlje 485—495, Veveč 130—135.

Belgrad. Narodna banka 5.125—5.150, Izvozna 1.210, Prometna 2.000, Srpska 131, vojna odškodnina 402.25—404 (promet 2700 kom.), okt. 402.75—403, dec. 412—417, agrari 54.25—54.75.

Trst. Adria 182.5, Assicurazioni Generali 4685, Cosulich 198, Riunione adriatica 2140, Triplicovich 263, Split cement 223, Lloyd 765, Dalmatia 96.

Dunaj. Podon.-savska-jadran. 83, Zivno 106, Hrv. esk. 11, Jugo 11.2, Alpine 50.4, Greinitz 6.9, Leykam 12.35, Trbovlje 60.5, Kranjska industr. 49, Gutmann 27, Mundus 177, Slavonija 1.5.

BLAGO:

Ljubljana. Les: trami merk. 1/2, 3/4, 1/2 od 5—10 m dolgi f. v. meja 1 vag. po 280, smrekovi hlodi 4 m dolgi od 25 cm srednj. premera naprej, suhi zdravi f. v. n. p. 4 vag. 200—210, zaklj. 300; zaklj. 5 vag.; tend. neizpremenjena. — Dež. pridelki (vse samo ponudbe; slov. post., plač. 30 dni, dobava prompt, ml. tar.): pšenica 78.79 kg 2% bč. 337.5—340, nov. 340—342.5, sr. 335—337.5, slav. 332.5—335; koruza bč. 240—242.5, nav. tar. 242.5—245, bč. umetno sušena 230—232.5, nav. vozn. 235—237.5, moka 0 g vag. bl. plač. po prejemu 490; zaklj. —; tend. mirna.

Ekskektivni nakup: ca. 20 m³ buk. hlodov od 2.50 m naprej večina od 3—4.5 m dolžine od 35 cm srednjega prem. naprej medla najmanj 40 cm la (brez grč in črnega srca) f. v. prihod Sušak pristan. odn. f. v. n. p. proti takojšnji dobavi, prevzemanje na lico mesta, prvič, drugi in tretjič 500.

Novi Sad. Pšenica 78.79 kg 2%: bč. 290—292.5, bn. 285—290, sr. 290—292.5; rž bč. 72 kg, 2% 280—290, oves: bč. in sr. 207.5—210, bn. 202.5—205; jčmen: 65—66 kg bč. in sr. 255—260, bč. 68—69 kg 270—275; koruza: bč. 195—200, suš. 12—182.5—185, bč. nova 3—4 210—212.5, bela 1—2 215, bč. bela 3—4 227.5—230, bn. 200—202.5, 12—182.5—185, sr. 12—1 204—205, nova 12—1 185—187.5; fižol: bč. 370—380, st. 350—355, sr. 370—380; moka: 0 g 415—425, 2 395—405, 5 370—380, 6 315—325, 7 260—270, 8 200—205; otrobi: bč. slav. sr. 170—175; tend.: neizpr.

Dunaj, 19. okt. Uradno notiranje: v šilingih vključno blagovnoprometni davek brez carine za 100 kg: pšenica Wiener Boden 39—40, Franzosef-bahn 37.75—38.5, Nordwestbahn 38—39, marchfeldska 39—40, madj. tiska 81—88 kg 43.5—44, madj. 79—80 kg 41.75—42.25, rž marchfeldska 38.75 39.25, Wiener Boden 38.25—38.75, ostala 37.5—38, gradščanska 38.5—38.75, madj. 38—38.25, Pester Boden 38.25—38.75, jčmen tuz. izbran 41—41.5, madj. 35—42, I. 39—41, srednji 37—39, klajni 32.5—33.5, koruza 27.25—27.75, oves 29.75—30.25, madj. 30.25—30.75.

Budimpešta, 19. okt. Tendence nadvse medla. Uradno notiranje: pšenica madj. okt. 30.30, 30.22, zaklj. 30.10—30.12, marec 32.42, 32.28, zaklj. 32.28—32.30, rž madj. okt. 29.20, 29.02, zaklj. 29.02—29.04, marec 30.36, 30.28, zaklj. 30.28—30.30, koruza madj. maj 24.90, zaklj. 24.92—24.96.

v Chicago, 19. okt. (Izv.) Tendence za pšenico se bila pri današnji otvoritvi slabša, za koruzo pa se je komaj vzdržala. Tendence za rž je bila mirna, za oves pa slaba. Uradno notira: Pšenica dec 127, marec 130.12, maj 132.25, koruza dec. 84, marec 87.62, oves dec. 45.62, marec 48, rž dec. 93.50, marec 98.50.

Mark Twain:

Kraljevič in siromak.

Pravljica za mlade ljudi vsake starosti.
Iz angleščine prevel: Jos. Poljanec.

»Oj, plemeniti in dobri gospod, Bog vam poplačaj, ali nikarte se me dotakniti; grozno me zaboli, kedar mi je tako hudo, ako me kdo prime. Moj brat bo vaši milosti povedal, kakšne bolečine trpim, kadar me tako napade. Dajte mi en božjak, dobri gospod, enega samega, da si kupim kruha; potem pa me prepustite moji bednosti.«

»En božjak! Tri dobiš, nesrečna duša!« je odvrnil neznanec, urno segel v žep in vzel iz njega denar. »Na, reva, vzemi jih in dobro naj ti denejo. Pojdi semkaj dečko, da mi pomagaš nesti tvojega božjastnega brata v tistole hišo, kjer...«

»Nisem njegov brat,« je dejal kralj in mu prestrigel besedo.

»Kaj! Nisi njegov brat?«

»Oj, ali slišiš, kaj pravim!« je zastokal Hugon, na tihem pa je škripal z zobmi. »Svojega lastnega brata je zatajil, ki je z eno nogo že v grobu!«

»Fant, v resnici imaš trdo srce, ako je ta človek tvoj brat. Sram te bodi! — In niti z roko niti z nogo se ne more ganiti! Ako ni tvoj brat, kaj pa je potem?«

»Berač in tat! Sedaj ima denar, ki si mu ga dal in še tistega, ki ti ga je izmaknil iz žepa. Ako te je volja narediti čudež in ga ozdraviti, naloži mu jih s palico po grbi, ostalo pa prepusti božji previdnosti!«

Ampak Hugon ni čakal čudeža. Kakor bi trenil, je bil pokonci in jo popihal kakor veter, gospod pa na vse grlo vpiljoč za njim. Kralj se je ozrl proti nebu

in hvaležno zahvalil Boga, ker ga je rešil; nato pa je zbežal v nasprotno smer in ni jenjal bežati, dokler se ni čutil varnega. Krenil je po prvi cesti, na katero je naletel, in je kmalu pustil vas daleč za seboj. Hitel je dalje, kolikor so ga le nesle noge, uro za uro, in se venomer skrbno oziral nazaj, ako ga kdo ne zasleduje. Vendar je napolned strah minul in se umaknil prijetnemu čustvu varnosti. Tedaj se je zavedel, da je lačen in tudi močno utrujen. Zavoljo tega se je ustavil pri neki kmetijski hiši; ko pa je odprl usta, mu niso pustili govoriti in ga surovo spodili. Njegova obleka je govorila zoper njega. Taval je užaljen dalje in je sklenil, da se izogne vsaki priliki, da bi ljudje še kterikrat tako ravnali z njim. Toda sila kola lomi. Ko se je jelo nočiti, je zavoljo tega poskusil pri drugi kmetijski hiši. Tukaj se mu je pa še huje godilo kot pri prvi; opsovali so ga in mu zapretili, da ga dajo kot klateža zapreti, ako ne odide neutegoma naprej.

Prišla je noč, hladna in oblačna, in še vedno se je vladar počasi vlekel dalje. Sicer pa se je moral gibati, kajti mraz mu je šel do kosti, čim je sedel, da bi počival. Ko je taval po svečani temi in prazni prostornosti noči, je občutil in doživel marsikaj novega in čudnega. Zdaj pa zdaj je slišal glasove, ki so se bližali, hiteli mimo in se razblinili v tišino. Ker pa ni videl teles, od katerih so ti glasovi prihajali, ampak samo neke nejasne lise, ki so se premikale, je bilo vse skupaj nekaj grozljivega, pošastnega, da je vztrepetal. Včasih je zagledal migljajočo lučko — vedno v daljavi, kot je bilo videti — malodane na drugem svetu; ako je slišal zvončkanje ovčjega zvonca, je bilo vedno nerazložno in oddaljeno; nočni veter mu je donasal na uho pridušeno mukanje čred, ki je postajalo vedno rahlejša, da je bilo prav žalostno slišati; tupatam mu je prišlo do ušes tožeče lajanje psa,

ki ga je prinašal veter čez polja in gozdove, katerih ni videl; vsi glasovi so bili oddaljeni in so navdajali malega kralja s čuvstvom, da je vse življenje zelo daleč od njega in da je stal popolnoma sam in brez tovariša sredi neizmerne samote.

Opotekaje se, je taval ob teh grozljivih novih izkušnjah naprej; le tupatam ga je prestrašilo rahlo šelestenje suhega listja nad glavo, tako močno je bilo podobno človeškemu šepetanju. Naenkrat pa je zagledal pred seboj v bližini luč pločevinaste svetilke. Umaknil se je nazaj v senco in čakal. Svetilka je stala ob odprtih vratih nekega skednja. Kralj je čakal nekaj časa — nobenega glasu ni bilo slišati, živa duša se ni ganila. Ker je stal pri miru, ga je začelo tako zebsti in gostoljubni skedenj je bil videti tako vabljiv, da se je na vse zadnje odločil, da tvega vse in gre noter. Hitro in natihoma je stopil naprej; baš ko pa je prestopi lprag, je zaslišal za seboj glasove. Hušknji je za nek šod v skednju in počenil. Prišla sta dva hlapca, ki sta prišla s svetilko v skedenj, kjer sta razgovarjajoč se delala. Ko sta se z lučjo premikala sem pa tja, je kralj porabil priliko in si ogledal skedenj; zazdelo se mu je, da je na drugem koncu opazil nekako stajo, in je sklenil, da se bo tipaje podal tjakaj, čim bo zopet sam. Tudi je na sredi pota do tja videl kopico konjskih plaht, katere je nameraval porabiti čez noč. Hlapca sta sčasoma dokončala svoje delo in odšla, zapahnila vrata za seboj in vzela svetilko seboj. Drhteči kralj je z vso naglico, ki mu jo je pripuščala tema, krenil proti plahtam, jih pobral in tipaje nesel počasi do staje. Z dvema plahtama si je naredil ležišče, ostali dve pa je porabil za odelo. Sedaj je bil mali vladar vesel in zadovoljen, dasi so bile plahte stare in tanke in ne dovolj tople. Povrh tega je iz njih puhtel rezek konjski vonj, ki je bil tako močan, da ga je malone dušilo.

LUJDSKA KNJIZNICA iz založništva Jugoslovanske knjigarnice v Ljubljani: 23. zvezek: A. Sheehy, Nodag. Povest iz kraljeve dekle, 24 Din, vez. 32 Din — 24. zvezek: A. Marby,

Dognana je

istina, da je jesenska in zimska doba izredno prikladna za oglaševanje v „SLOVENCU“, prav posebno pa v njegovi nedeljski izdaji. V teh mesecih se časopis neprimerno pazljivo prečita. Ne prezre se niti najmanjši oglas. Trgovci, obrtniki in sploh vsi, ki imate kaj naprodaj, izrabite v polni meri to ugodnost ob vsaki dani priliki in oglašujte v „SLOVENCU“. Cenik ali proračun zahtevajte od uprave. Uverjeni bodite, da bo s tem dosežen velik uspeh — dosežena

Vaša velika korist!

MALI OGLASI

Vaša drobna vrstica 1.50 Din ali vsaka beseda 50 par. Najmanjši oglas 3 ali 5 Din. Oglasi nad devet vrstic se računajo višje. Za odgovor znamko! — Na vprašanja brez znamke ne odgovarjamo.

Proste službe

PRODAJALKO

za trgov. z meš. blagom, samo dobro računarico, takoj sprejemam. Ponudbe s prepisi spriceval upravi »Slovenca« pod šifro »Prodajalka« št. 8163.

Sprejemam takoj mladega urarskega pomočnika. Ponudbe na upravo pod šifro: »Št. 99 — 8299«.

DOBRE ŠIVILJE

sprejema tovarna dežnikov Josip Vidmar, Pred škofijo 19, Ljubljana.

SODAR

trezen, zanesljiv, pošten, se sprejme takoj. Prednost imajo oni, ki se razumejo tudi na dela v kleti Pism. ponudbe na upravo pod: »Zanesljiv« št. 8313.

KROJAŠKEGA POMOČNIKA

za velike in male kose, sprejemam. Hrana in stanovanje v hiši, plača od kosa. — Franc Peternel, krojač, Trebelno pri Mokronogu, Dolenjsko.

Mesar, pomočnika sprejemam takoj. — JOS. MUSAR, mesar, Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 61.

Stanovanja

Nemeblovano SOBO s separat. vhodom iše solid., mlajši gospod; najraje v bližini dram. gledališča. Elektr. luč željezna, a ne po goji. Ponudbe pod »Soliden št. 8287« na upravo »Slovenca«.

Stanovanje

10 km od Ljubljane, blizu železn. postaje, se odda s 1. novembrom. Pripravno za železničarje. — Ponudbe na upravo lista pod šifro: »Dežela«.

Dva solidna stud. iščeta SOBO z vso oskrbo. — Ponudbe z navedbo cene na upravo lista pod: »Zmerno«.

Posestva

Naprodaj je dobro idoča, velika TRGOVINA z mešaním blagom, v večjem kraju na Kranjskem, tik železnice, z jamčena eksistenco, potreben kapital 400.000 Din. — Ponudbe upravi pod šifro: »Sijajna bodočnost« 8271.

Kupim posestvo

do 1.000.000 Din v Sloveniji z vilo in vsemi gospodarskimi poslopiji in inventarjem. — Plačam v gotovini. Več se izve pri agenciji »Intermissor« v Zagrebu, Samostanska 9, G. 30. Telefon 21—64.

Kdoprodaj?

Kupim GLOBUS

večji, dobro ohran. — Naslov upravi v Mariboru.

Kupim sveže sek. borove hrzovjav. droge

od 7 m do 12 m dolge, od 14 do 19 cm na vrhu debele, na vseh postajah Mariborske oblasti. Rok dobave do konca januarja 1928. Pošljite Vaše ponudbe na upravo lista pod šifro: Drogi št. 8284.

Kdo kupi?

Umivalniki

iz trdega lesa, z marmornato ploščo, ogledalom in posodo, se radi instalacije gorke in mrzle vode ugodno prodajo. Ponudbe na upravo hotela »Union« v Ljubljani.

RADIO-APARAT

skoro nov, izdelan od tvrdke BAR v Ljubljani, 4 cevni, komplet (dva para slušalk, 1 zvočnik, akumulator in anod. baterijo), se prodaja za 2800 Din. Poizve se v upravi »Slovenca« pod št. 8304.

Psa prodam

4 mes. star., čiste ovčje pasme. — AL. BERNIK, škofja Loka 54.

Nasla obit

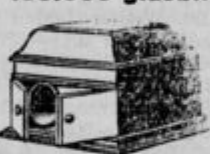
ŠIVILJA

za damske obleke in perilo gre šivat na dom. Cena nizka. Naslov pove uprava pod št. 8311.

MIZARJI

vezane plošče (Sperrplatten), jelšve, lepo suhe, dobavljiva najceneje Ig. Repše, Ljubljana, Tesarska ulica št. 6. 8250.

100.000 glasbil

smo prodali lanskó leto, kar priča o izvršni kvaliteti naših izdelkov

gramofoni od 345.— Din, violine od 95.— Din dalje mandoline od 136.— Din, citre od 192.— Din dalje. Ročne harmonike od 85.— Din dalje, gitare, tamburice, vsa pihala itd. po izredno nizkih cenah s tovarniškega skladišča.

8 dni na ogled

Vsako glasbilo lahko vrnete, če ne ugaja Velik katalog zastoj!

Zahtevajte ga takoj od tv. skladišča

MEINEL IN HEROLD

tovarna glasbil, gramofonov in harmonik

MARIBOR št. 102

Tovarna

čokolade in bonbonov

»SANA«

Hoče pri Mariboru

otvori podružnico v

Ljubljani

Šelenburgova ulica št. 7

(nasproti glavne pošte)

Na drobno

Na veliko

Vabilo!

Gospe! Gospodje!

Pred nabavo raznega blaga za jesensko in zimsko dobo oglejte si tudi naše zaloge, ki vsebujejo najnovejše vzorce prvovrstnih svetovnih tvrdk sukna.

Blago solidno. — Cene konkurenčne.

Državni nameščenci dobijo blago na obroke brez drugih pristojbinskih stroškov.

Oblačilnica za Slovenijo, r. z. z o. z.
Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 7.

Nova velika, lepa povest
iz našega domačega življenja

V goliških plazovih

Spisal Slavko Savinšek.

Povest se godi v enem najlepših delov Slovenije, na Golici in v gorah od Kepe do Stola ter na pobotju in v dolinah, na kranjski in koroški strani teh gor. — Osebe v tej povesti so naši kmetje, ki se bore za svoj obstanek in kruh z zemljo, finančarji, viharji in plazovi. Glavna junakinja v zgodbi je Hribarjeva Cilka v svoji neomajni poklenosti, zvesti ljubezni, nežni dobrosočnosti in nekonfliktni odločnosti. — Vsa naša nepokvarjena mladenka. Povest je začela ravno izhajati v tedniku Domoljubu. Krasilo jo bo blizu 30 izvirnih slik. Kdor jo hoče od začetka brati, naj takoj naroči »Domoljuba«, ki stane do konca tekočega leta samo 10 Din. Naroča se pri upravi v Ljubljani

„Juniper“ zeleno francosko žganje je najboljšo sredstvo proti revmatizmu, glavobolu, zobobolu, trganju, žlednim boleznim, daje apetit itd. — Dobi se v vsaki lekarni, drogeriji in trgovini. — Trgovci zahtevajte engros cene. — Glavna zaloga:

Vitimir Dolinšek, agentura „Juniper“
Celje, Gosposka ulica 26.

Tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanec žalostno vest, da je naš ljubljani soprog in oče, gospod

Karol Flisek

danes ob 9. uri zjutraj po kratki, mučni bolezni preminul. Pogreb predragega bo dne 21. oktobra ob 10. uri zjutraj na farno pokopališče.

Zagorje, dne 20. oktobra 1927.

Žalujoči ostali.

Vsegamogočni je poklical k sebi svojo zvesto služabnico

M. Marijo Anzelmo od Brezmadežnega
Spočetja D. M. roj. Marijo Rodič
uršulinko v Ljubljani.

Pogreb preblage pokojnice se vrši v četrtek, 20. okt. 1927 iz Uršulinskega samostana na pokopališče pri Sv. Križu.

Žalujoči:

Marija, mati, Slavko in Zorko, brata, Justina, sestra
in ostali sorodniki.

Zahvala.

Za vse dokaze iskrenega sočutja povodom smrti našega dobrega očeta, gospoda

Ivana Frankéta

izrekamo vsem, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti in mu poklonili toliko vncev in cvetja najiskrenejšo zahvalo. Še posebno se zahvaljujemo ž. g. župniku Finžgarju, pukovniku dr. Jugu za lečenje, dr. Edvardu Fajdigu, ki je z ljubeznijo in požrtvovalnostjo lajal blagopokojnemu trpljenje, mestni občini, Narodni galeriji, prof. zboru drž. realke, udruž. oblik. umetnikov, ribarskemu društvu, g. Perku in profesorju umetn. Vavpotiču za gniljive poslovilne govore na grobu.

Ljubljana, dne 18. oktobra 1927.

Žalujoči ostali.

BRZOJAVI

Slamorenice, trijerji, geplji
ravnokar dospeli.

FR. STUPICA — LJUBLJANA.

Cenejšo kot pri

RAZPRODAJAH

se dobi osakoursino manufakturno blago samo pri
TRPIN, MARIBOR, Glavni trg št. 47.

Priporočajte

naš list ob vsaki dani priliki
Priporočajte tudi njegov oglasni del.

Specialna trgovina sukna

Franc Bedič, Maribor. Aleksandrova
cesta št. 28

priporoča svojo veliko zalogo raznovrstnega angleškega in češkega sukna po najnižjih cenah. — Najmodernejše velurje in ripse za damske plašče.

Poročni prstani

F. Cuden
Ljubljana, Prešernova 1.

Do 5000 Din nagrade

dobi, kdor preskrbi trgovsko naobraženemu gospodu z večletno bančno in industrijsko prakso na vodilnem mestu, mesto KOMERCIJELNEGA VODJE, šefa knjigovodstva ali kaj sličnega. — Ponudbe na upravo lista pod »Stalno mesto 5000«.

Mag. št. 29.253/27.

ref. IX.

Razglas.

Mestni magistrat ljubljanski razpisuje oddajo ključavničarskih, steklar-skih, pečarskih in vodno-instalacijskih del za 19 vil poleg topničarske vojašnice. Tozadavne podatke je dobiti v mestnem gradbenem uradu med uradnimi urami do 21. oktobra. Ponudbe je vložiti do 24. oktobra do 11. ure dopoldne.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 18. oktobra 1927.

ZA ZELO DOBIČKANOSNO, LUKRATIVNO INDUSTRIJO

iščem kompanjona.

Podjetje uspeva izborna ter ima odjemalce po vsej Jugoslaviji. — Potreben kapital Din 300.000. — Pismene ponudbe pod šifro »Zelo plodonosno« na Aloma Company, anončna družba, Ljubljana.

Mag. št. 29.252/27.

ref. IX.

Razpis.

Mestna občina ljubljanska razpisuje dobavo 12 železnih in 2 Lutzovih peči za mestno klavnico.

Pravilno sestavljene in kolekovane ponudbe je oddati v zapečatenem zavitku pri mestnem gradbenem uradu, Šolski drevored 2/II. do 24. oktobra 1927, do 11. ure dopoldne.

Vse tozadavne podatke in pripomočke daje mestni gradbeni urad.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 17. oktobra 1927.

Razpis.

Pokojninski zavod za nameščence v Ljubljani razpisuje oddajo

krovskih in kleparskih del

na stanovanjskih hišah na Miklošičevi cesti in v Pražakovi ulici v Ljubljani.

Vsi potrebni podatki se dobe med uradnimi urami pri podpisnem zavodu od 20. oktobra dalje za 30 Din.

Pravilno izpolnjene in zapečatenne ponudbe je vložiti do 26. oktobra do 12. ure opoldne pri ravnateljstvu podpisane zavoda.

Ljubljana, dne 18. oktobra 1927.

Pokojninski zavod za nameščence v Ljubljani.

Uradnik: Mih. Krek.